

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS

(pirmā palāta)

2005. gada 13. septembrī*

Lieta T-53/02

Ricosmos BV, Delfzeila [Delfzijl] (Nīderlande), ko sākotnēji pārstāvēja M. Šatlēns [M. Chatelin], M. Flērss [M. Fleers] un P. Meclers [P. Metzler], pēc tam J. Hertogss [J. Hertoghs], advokāti, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko sākotnēji pārstāvēja M. van Bekš [M. van Beek] un R. Triko [R. Tricot], pēc tam M. van Bekš [M. van Beek] un B. Stromskis [B. Stromsky], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2001. gada 16. novembra Lēmumu REM 09/00, kurā atzīts, ka Niderlandes Karalistes lūgums atlaist prasītājas ievedmuitas nodokli nav pamatots.

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA

(pirmā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs Dž. D. Kuks [*J. D. Cooke*], tiesneši R. Garsija-Valdekasass [*R. García-Valdecasas*] un V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],

sekretāre K. Kristensena [*C. Kristensen*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 1. martā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

Kopienas tranzīta noteikumi

¹ Saskaņā ar Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp., turpmāk tekstā — "Muitas kodekss") 91. pantu ārējā tranzīta procedūra Kopienas muitas teritorijā lauj pārvietot no viena

punkta uz otru ārpuskopienas preces, kuras paredzēts reeksportēt uz trešajām valstīm, neattiecinot uz tām ievēdmuitas nodokļus un citus maksājumus vai tirdzniecības politikas pasākumus.

- 2 Atbilstoši Muitas kodeksa 96. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktiem galvenais atbildigais Kopienas ārējā tranzīta procedūrā ir tās izmantotājs, kas ir atbildīgs par preču neskartu nogādāšanu saņēmēja muitas iestādē noliktajā termiņā, pienācīgi izpildot muitas dienestu noteiktos identifikācijas nodrošināšanas pasākumus, kā arī par Kopienas tranzīta procedūras noteikumu ievērošanu.
- 3 Saskaņā ar 341. pantu Komisijas 1993. gada 2. jūlija Regulā (EEK) Nr. 2454/93, ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 253, 1. lpp., turpmāk tekstā — "Īstenošanas regula"), par visām precēm, ko paredzēts pārvadāt saskaņā ar Kopienas ārējā tranzīta procedūru, ir jāsagatavo T 1 deklarācija, t.i., deklarācija uz veidlapām atbilstoši 31.—34. pielikumā dotajiem paraugiem, kuru izmanto saskaņā ar 37. un 38. pielikumā minētajām piezīmēm. No 37. pielikuma izriet, ka Kopienas ārējā tranzīta procedūrā izmanto šādus eksemplārus:
- 1. eksemplāru, kas jāpatur tās dalībvalsts muitas dienestā, kurā kārto Kopienas tranzīta formalitātes;
 - 4. eksemplāru, kas pēc Kopienas tranzīta procedūras pabeigšanas jāpatur saņēmēja muitas iestādē;

- 5. eksemplāru, kas ir atpakaļ nosūtāmais eksemplārs attiecībā uz Kopienas tranzīta procedūru;
 - 7. eksemplāru, kas jāizmanto statistikas vajadzībām galamērķa dalībvalstī.
- 4 Īstenošanas regulas 37. pielikums ietver arī precizējumus par to, kādi dati norādāmi atsevišķās Kopienas tranzīta veidlapas ailēs. Tādējādi 18. ailē jānorāda šādi dati:

“18. Transportlīdzekļa identifikācijas dati un valsts piederība izbraucot

Šās ailes aizpildīšana dalībvalstīm [...] ir obligāta, izmantojot Kopienas tranzīta procedūru.

Ieraksta tā transportlīdzekļa identifikācijas datus, piemēram, reģistrācijas numuru(s) vai nosaukumu (kravas furgons, kuģis, dzelzceļa vagons, lidmašīna), kurā preces tieši iekrauj pēc izvešanas vai tranzīta formalitāšu nokārtošanas, aiz tā, izmantojot attiecīgos Kopienas kodus, ieraksta transportlīdzekļa (vai vairāku transportlīdzekļu gadījumā — galvenā transportlīdzekļa) valsts piederību. Piemēram, ja izmanto vilcēju un piekabi, kam ir atšķirīgi reģistrācijas numuri, ieraksta gan vilcēja, gan piekabes reģistrācijas numurus līdz ar vilcēja valsts piederību.

[..].”

- 5 Saskaņā ar Īstenošanas regulas 350. panta 1. un 2. punktu preces pārvadā ar T 1 dokumenta eksemplāriem, kas jāuzrāda pēc muitas dienestu pieprasījuma. Īstenošanas regulas 356. pantā šajā ziņā ir precizēts tālāk minētais:

“1. Preces un T 1 dokumentu uzrāda galamērķa muitas iestādē.

2. Saņēmēja muitas iestāde T 1 dokumenta eksemplāros ieraksta ziņas par veiktām pārbaudēm un vienu no eksemplāriem tūlit nosūta nosūtītāji muitas iestādei, bet otru patur.

3. Kopienas tranzītpārvadājumu var noslēgt citā muitas iestādē nekā T1 dokumentā norādītajā. Tāda muitas iestāde tad kļūst par galamērķa muitas iestādi.

[..].”

- 6 Saskaņā ar Īstenošanas regulas 358. pantu katru dalībvalsts ir tiesīga izraudzīties vienu vai vairākas centrālās iestādes, kurām galamērķa valsts kompetentās muitas iestādes nogādā atpakaļ dokumentus.

- 7 Īstenošanas regulas 398. pantā ir paredzēts, ka dalībvalstu muitas dienesti jebkurai personai, kas atbilst 399. panta nosacījumiem un kas plāno veikt Kopienas tranzītpārvadājumus (turpmāk tekstā — “atzītais nosūtītājs”), var atļaut nosūtītājā muitas iestādē neuzrādīt ne attiecīgās preces, ne arī šo preču Kopienas tranzīta deklarāciju.
- 8 Saskaņā ar Īstenošanas regulas 402. panta 1. punktu atzītais nosūtītājs ne vēlāk kā preču nosūtišanas brīdī pabeidz pienācīgi aizpildīt Kopienas tranzīta deklarācijas. Saskaņā ar šīs normas 2. punktu pēc preču izsūtišanas 1. eksemplāru tūlit nosūta nosūtītājai muitas iestādei; pārējos eksemplārus sūta līdzī precēm.
- 9 Īstenošanas regulas 349. panta 1. punktā ir noteikts, ka preču identifikāciju principā nodrošina ar plombu. Taču šīs normas 4. punktā ir paredzēts, ka nosūtītāja muitas iestāde var neprasīt uzlikt plombu, ja, nemot vērā citus iespējamos identifikācijas pasākumus, preces ir viegli identificējamas pēc preču apraksta T 1 dokumentā vai papildu dokumentos.
- 10 Muitas kodeksa 203. panta 1. punktā ir paredzēts, ka, nelikumīgi izņemot no muitas uzraudzības ar ievedmuitas nodokli apliekamās preces, rodas ievedmuitas parāds. Šīs normas 3. punktā starp parādniekiem ir minēta persona, kam jāizpilda pienākumi, ko uzliek preču pagaidu glabāšana vai tās muitas procedūras piemērošana, kuru izmantojot, preces nodotas.

Noteikumi par ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļu atmaksāšanu vai atlaišanu

- 11 Muitas kodeksa 239. pantā ir paredzēta iespēja atmaksāt vai atlaist ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļus situācijās, kuras radjuši apstākļi, kuros nav ne attiecīgās personas ļauna nolūka, ne rupjas neuzmanības.
- 12 239. pants ir precizēts un attīstīts Īstenošanas regulā, it īpaši tās 899.–909. pantā. Šīs regulas 905. panta 1. punktā ir noteikts, ka, ja muitas dienests nevar pieņemt lēmumu uz 899. panta pamata, bet pieteikumam ir pievienoti pierādījumi, kas liecina par īpašu situāciju, kuru radjuši apstākļi, kuros nav ne attiecīgās personas ļauna nolūka, ne rupjas neuzmanības, tad šā dienesta dalībvalsts šo lietu nosūta Komisijai.
- 13 Saskaņā ar Īstenošanas regulas 905. panta 2. punktu grozījumu redakcijā, kas izdarīti ar Komisijas 1996. gada 18. decembra Regulu Nr. 12/97 (OV L 1997, L 9, 1. lpp.), Komisijai nosūtītajā lietā jābūt iekļautiem visiem faktiem, kas vajadzīgi lietas pilnīgai izvērtēšanai, un arī personas, kas lūdz atmaksāt vai atlaist nodokli, paziņojumam, kurā tā apliecina, ka ir iepazinušies ar lietas materiāliem un kurā vai nu norādīts, ka tai nav ko piebilst, vai arī uzrādītas papildu ziņas, kurām pēc tās ieskata būtu jābūt lietā. Ja dalībvalsts iesniegtā informācija nav pietiekama, lai lēmumu attiecīgajā lietā varētu pieņemt, pārzinot visus faktus, Komisija var pieprasīt papildu informāciju.
- 14 Īstenošanas regulas 906.a pantā — normā, kura tika ieviesta ar Komisijas 1998. gada 29. jūlija Regulu (EK) Nr. 1677/98, ir noteikts, ka jebkurā procesa stadijā, ja Komisija

gatavojas pieņemt atmaksājuma vai atbrīvojuma pretendentam nelabvēlīgu lēmumu, tā savus iebildumus rakstiski paziņo šai personai, pievienojot dokumentus, ar kuriem pamatoti šie iebildumi. Atmaksājuma vai atbrīvojuma pretendents izsaka savu viedokli rakstiski viena mēneša laikā.

- 15 Īstenošanas regulas 907. pants Regulas Nr. 1677/98 redakcijā ir formulēts šādi:

“Pēc apspriedes ar ekspertu grupu, ko veido visu dalībvalstu pārstāvji, kuri sanāk Komitejā konkrētās lietas izskatišanai, Komisija lemj, vai izskatītā īpašā [sevišķajā] situācijā pienākas atmaksāšana vai atlaišana.

Lēmums jāpieņem deviņu mēnešu laikā no dienas, kurā Komisija saņēmusi 905. panta 2. punktā minēto lietu. Ja Komisija secina, ka lēmuma pieņemšanai no dalībvalsts jālūdz papildu informācija, tad deviņu mēnešu termiņu pagarina uz papildu termiņu, kas līdzvērtīgs laika posmam no brīža, kad Komisija nosūtījusi lūgumu pēc papildu informācijas, līdz brīdim, kad Komisija šo informāciju saņem.

Ja Komisija saskaņā ar 906.a pantu ir paziņojuusi savus iebildumus atmaksājuma vai atbrīvojuma pretendentam, tad deviņu mēnešu termiņu pagarina par laiku, kas pagājis no dienas, kad Komisija nosūtījusi iebildumus, līdz dienai, kad tā saņēmusi ieinteresētās puses atbildi, vai, ja atbilde nav saņemta, līdz dienai, kad beidzas viedokļa izteikšanas terminš”.

- 16 Saskaņā ar Īstenošanas regulas 908. panta 2. punktu dalībvalsts kompetentā iestāde lemj, vai pieņemt vai noraidīt pieteikumu, kas tai iesniegts, pamatojoties uz saskaņā ar 1. punktu paziņotu Komisijas lēmumu. Visbeidzot, saskaņā ar minētās regulas 909. pantu, ja Komisija lēmumu nav pieņēmusi 907. pantā minētā termiņā, valsts muitas dienests pieteikumu apmierina.

Prāvas rašanās fakti

Attiecīgās Kopienas ārējā tranzīta operācijas

- 17 Lietas notikumu laikā prasītāja piederēja pie *Kamstra Shipstores* grupas, Delfzeila (Nīderlande), kura nodarbojas ar dažādu preču, īpaši cigarešu, vairumtirdzniecību. Prasītāja, kurai bija atzītā nosūtitāja statuss, šajā grupā galvenokārt nodarbojās ar logistiku.
- 18 Laikā no 1994. gada 16. februāra līdz 5. jūlijam prasītāja sagatavoja vienpadsmīt T 1 dokumentus, lai transportētu uz Slovākiju cigarešu kravas Kopienas ārējā tranzīta procedūrā, kurā tā bija galvenā atbildīgā persona.
- 19 Šim vienpadsmīt Kopienas ārējā tranzīta operācijām attiecīgi tika izdoti šādi muitas dokumenti:
- 1994. gada 16. februāra T 1 dokuments Nr. 120228;

- 1994. gada 25. februāra T 1 dokuments Nr. 120274;
- 1994. gada 11. marta T 1 dokuments Nr. 120372;
- 1994. gada 19. marta T 1 dokuments Nr. 120404;
- 1994. gada 23. marta T 1 dokuments Nr. 120410;
- 1994. gada 9. maija T 1 dokuments Nr. 120674;
- 1994. gada 16. maija T 1 dokuments Nr. 120697;
- 1994. gada 24. maija T 1 dokuments Nr. 120733;
- 1994. gada 25. maija T 1 dokuments Nr. 120754;
- 1994. gada 28. jūnija T 1 dokuments Nr. 120936;
- 1994. gada 5. jūlija T 1 dokuments Nr. 120986.

- 20 Šajos muitas dokumentos kā cigarešu pircēji bija minēti it kā Slovākijā dibināti uzņēmumi *Intertrade* un *Ikoma*. Prasītajai tomēr nebija tiešu kontaktu ar pircējiem, kas izmantoja komercaģenta C pakalpojumus. Prasītāja ar šo komercaģentu darījumu attiecības bija nodibinājusi pirms vairākiem gadiem. Komercāģents pavadija preču transportu līdz saņēmēja muitas iestādei.
- 21 Pirmajām deviņām muitas operācijām šajā lietā, proti, tām, kas tika veiktas no 1994. gada 16. februāra līdz 25. maijam, saņēmēja muitas iestāde, kas minēta attiecīgajos T 1 dokumentos, atradās Širndingā [*Schirnding*] (Vācijā). Saņēmēja muitas iestāde, kas norādīta divām pēdējām operācijām, proti, tām, kas veiktas 1994. gada 28. jūnijā un 5. jūlijā, atradās Filipsroitā [*Philipsreut*] (Vācijā). Visi sūtījumi tomēr tika nogādāti Filipsroitas muitas iestādē.
- 22 Prasītāja ar faksa palīdzību informēja nosūtītāja iestādi, proti, Delfzeilas muitas posteni par visām kravām; šī iestāde galvenokārt veica dokumentu un treileru pārbaudi iekraušanas vietā. Tā kā ar 1994. gada 1. aprīli Nīderlandē tika ieviesta “ieraksta par paredzamo izbraukšanu” sistēma, Delfzeilas muitas iestādes norādītajai saņēmēja muitas iestādei pēdējos sešus dokumentus, proti, tos, kas attiecās uz operācijām, kas veiktas no 1994. gada 9. maija līdz 5. jūlijam, darīja zināmus ar *Douane Informatie Centrum* (Muitas informācijas centra) palīdzību. Tomēr Vācijā šāda ieraksta par paredzamo izbraukšanu sistēma tehnisku problēmu dēļ tika izveidota tikai 1994. gada augustā.
- 23 Izmantoto transportlīdzekļu reģistrācijas numuri bija norādīti tikai saņēmēja muitas iestādei adresētajā T 1 dokumenta 4. eksemplārā. Tādējādi šie reģistrācijas numuri nebija norādīti ne 1. eksemplārā (eksemplārā, ko patur nosūtītāja dalībvalsts iestādes), ne 5. eksemplārā (eksemplārā, kas jānosūta atpakaļ nosūtītāja muitas iestādei).

- 24 Pēc katras kravas nosūtīšanas prasītāja nosūtitāja muitas iestādei T 1 dokumenta 1. eksemplāru; pārējie eksemplāri tika nosūtīti kopā ar kravu. Prasītāja treilera vadītājam nodeva apmaksātas aploksnes, uz kurām bija norādīta Kūvordenas [Coevorden] (Nederlande) noslēgšanas iestādes adrese. Šīs aploksnes bija jānodos nosūtitāja muitas iestādes atbildīgajām personām, lai tās varētu aploksnes izmantot, nododot noslēgšanas iestādei T 1 dokumentu 5. eksemplārus. Tomēr Filipsroitas iestādes muitnieks Maurics [Mauritz] neizmantoja šīs aploksnes un tādējādi nenosūtīja T 1 dokumentu 5. eksemplārus noslēgšanas iestādei tiešā veidā pa pastu. Šie tranzīta dokumenti netika nosūtīti arī oficiālā ceļā, t.i., caur Vācijas pārvaldes centrālo nosūtīšanas iestādi un centrālo atpakaļadresi Nīderlandē. Faktiski Maurics tranzīta dokumentu 5. eksemplārus nodeva komercaģentam C vai treilera vadītājam, kas tos tālāk aizveda atpakaļ uz Nīderlandi un nodeva prasītājai. Prasītāja noslēgšanas iestādei tos nosūtīja pa faksu un pa pastu.
- 25 Maurics šos vienpadsmīt attiecīgos Kopienas tranzīta dokumentus apzīmogoja ar Vācijas muitas oficiālo zīmogu. Taču šo dokumentu numuri Vācijas muitas reģistros netika atrasti. Īstenībā zīmogi uz muitas dokumentiem un tajos minētie Vācijas muitas numuri tika reģistrēti nevis cigarešu eksportam un tam domātajos T 1 muitas dokumentos, bet gan citām precēm un citiem muitas dokumentiem. Sakarā ar to, ka cigarešu krava Filipsroitas muitas iestādē nebija reģistrēta, Vācijas iestādes neinformēja Čehijas muitas iestādes ar 1994. gada janvārī izveidotās savstarpējās informācijas sistēmas palīdzību par to, ka šī krava atrodās ceļā uz Čehiju.
- 26 Nīderlandes iestāžu, īpaši *Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst* (Finanšu informācijas un pētījumu dienests, turpmāk tekstā — “*FIOD*”), veiktajā izmeklēšanā turklāt atklājās, ka iepriekš minētie transporta dokumenti nebija pareizi noformēti. Šīs izmeklēšanas ziņojums ir datēts ar 1996. gada 30. decembri (turpmāk tekstā — “*FIOD* ziņojums”).

- 27 Vācijas muitnieks Maurics un bijušais Čehijas muitnieks Sikora [*Sykora*] Vācijā tika atzīti par vainīgiem cita starpā par līdzdalību dokumentu viltošanā. Divas citas personas — Hovans [*Chovan*] un Sanda [*Sanda*] — tika notiesātas Čehijas Republikā par līdzdalību cigarešu kontrabandā [*Vrchni Soud* (Prāgas Augstākā tiesa) 2004. gada 30. novembra spriedums]. Niderlandes iestādes uzsāka izmeklēšanu pret diviem prasītājas darbiniekiem — B un FB, lai noskaidrotu viņu iespējamo līdzdalību šajā cigarešu kontrabandā. Šis process tomēr tika izbeigts. Visbeidzot, veiktajā izmeklēšanā atklājās, ka *Intertrade* un *Ikoma*, kas attiecīgajām operācijām atbilstošajos dokumentos bija norādīti kā pircēji, nebija reģistrēti Slovākijas vietējā uzņēmumu reģistrā.

Administratīvais process

- 28 1995. gada 15. martā Niderlandes iestādes pieprasīja, lai prasītāja samaksā ievedmuitas nodokli 4 006 168,20 Niderlandes florīnu (NLG) apmērā. Tās uzskatīja, ka attiecīgās preces nebija uzrādītas saņēmēja muitas iestādē un nebija pareizi atmuitotas. Pēc Niderlandes iestāžu domām, šāda muitas iestāžu uzmanības novēršana radīja ievedmuitas parādu atbilstoši Muitas kodeksa 203. pantam. Prasītāja lēmumu par nodokļu piedzišanu apstrīdēja valsts tiesas. Procesā šajās tiesās Niderlandes iestādes samazināja ievedmuitas nodokļa summu līdz NLG 2 293 042,50.

- 29 1997. gada 15. decembrī prasītāja Niderlandes muitas iestādēs iesniedza pieteikumu par ievedmuitas nodokļa atlaišanu. 1999. gada 8. februārī šīs iestādes pieteikumu par attiecīgā nodokļa atlaišanu nodeva Komisijai, pirms tam nenodrošinot prasītājai pieeju visiem lietas materiāliem. 1999. gada 10. maijā Komisija informēja prasītāju,

ka tā šo pieteikumu par nodokļa atlaišanu atzīs par nepieņemamu, jo prasītāja nebija varējusi iepazīties ar visiem lietas materiāliem. 2000. gada februārī prasītājai beidzot bija iespēja iepazīties ar visiem Niderlandes iestāžu sagatavotās lietas materiāliem. 2000. gada 2. maijā prasītāja iesniedza tām savus apsvērumus par lietas materiāliem.

- 30 2000. gada 22. maija vēstulē, kas saņemta 2000. gada 29. maijā, Niderlandes iestādes nosūtīja Komisijai jaunu pieteikumu par ievedmuitas nodokļa atlaišanu. Šis pieteikums bija procedūras REM 09/00 priekšmets, par kuru ierosināts šis process.
- 31 2000. gada 27. oktobra vēstulē Komisija lūdza Niderlandes iestādes iesniegt papildu informāciju. Uz Komisijas uzdotajiem pieciem jautājumiem šīs iestādes atbildes sniedza 2001. gada 23. aprīla vēstulē, kas reģistrēta 2001. gada 4. maijā.
- 32 2001. gada 3. aprīla vēstulē prasītāja lūdza Komisiju apstiprināt, ka bija pagājis deviņu mēnešu termiņš, kas paredzēts tās pieteikuma par nodokļa atlaišanu izskatišanai, kā arī to, ka Niderlandes iestādes apmierinās tās pieteikumu. 2001. gada 4. aprīlī Komisija prasītāju informēja, ka sakarā ar papildu informācijas pieprasījumu, ko tā bija nosūtījusi Niderlandes iestādēm 2000. gada 27. oktobrī, termiņš bija apturēts.
- 33 2001. gada 23. aprīla vēstulē Niderlandes muitas iestādes informēja prasītāju par termiņa apturēšanu un norādīja, ka šajā stadijā tā nevarēja uzzināt Komisijas uzdotos jautājumus, bet tā tos varēs uzzināt, ja Komisija nolems lūgumu noraidīt.

- 34 2001. gada 13. jūnija vēstulē Komisija lūdza Nīderlandes iestādēm tai nosūtīt *FIOD* ziņojumu. 2001. gada 5. jūlijā Nīderlandes iestādes informēja prasītāju par šo otro lūgumu iesniegt papildu informāciju un jaunu termiņa pagarinājumu. 2001. gada 23. jūlija vēstulē, kas reģistrēta 2001. gada 2. augustā, Nīderlandes iestādes nosūtīja Komisijai *FIOD* ziņojumu.
- 35 2001. gada 21. septembra vēstulē Komisija informēja prasītāju, ka tā plānoja pieņemt nelabvēligu lēmumu attiecībā uz tās pieteikumu par nodokļa atlaišanu, precizējot savus iebildumus šī pieteikuma sakarā. Komisija norādīja, ka prasītājai bija iespēja viena mēneša laikā iepazīties ar nekonfidenciālajiem lietas materiāliem, proti, 2000. gada 22. maija pieteikumu par nodokļa atlaišanu un tā pielikumiem, kādu to bija iesniegušas Nīderlandes iestādes, kā arī *FIOD* ziņojuma kopiju.
- 36 2001. gada 3. oktobrī prasītāja telefoniski sazinājās ar Komisiju un lūdza tai pieeju visiem lietas materiāliem. Prasītāja vēlāk iesniedza šādu lūgumu arī Nīderlandes iestādēm, kuras ar 2001. gada 11. oktobra vēstuli tai nosūtīja *FIOD* ziņojumu, savu atbildi uz Komisijas 2000. gada 27. oktobra pirmo lūgumu sniegt informāciju, kā arī Komisijas 2001. gada 13. jūnija otro lūgumu sniegt informāciju un atbildi uz to. 2001. gada 12. oktobrī Komisija, atbildot uz jaunu prasītājas tās pašas dienas lūgumu, tai nosūtīja pilnu tās rīcībā esošo dokumentu sarakstu.
- 37 2001. gada 17. oktobra vēstulē, ko Komisija saņēma tai pašā dienā, prasītāja izteica savu viedokli par Komisijas formulētajiem iebildumiem.
- 38 2001. gada 9. novembrī Komisija pēc Nīderlandes iestāžu lūguma uzklasīja ekspertu komisiju, kurā ietilpa visu dalībvalstu Muitas kodeksa komitejas pārstāvji.

- 39 2001. gada 16. novembrī Komisija pieņēma Lēmumu REM 09/00, kurā atzina, ka ievedmuitas nodokļa atlaišanai nebija pamata (turpmāk tekstā — "Apstridētais lēmums"). 2001. gada 14. decembrī Niderlandes iestādes informēja prasītāju par to, ka pieteikums par nodokļa atlaišanu bija noraidīts.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 40 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā reģistrēts 2002. gada 22. februārī, prasītāja cēla šo prasību.
- 41 Pēc tiesneša referenta ziņojuma noklausīšanās Pirmās instances tiesa (pirmā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu. Procesa organizatorisko pasākumu ietvaros Pirmās instances tiesa lūdza Komisiju iesniegt konkrētus dokumentus un uzdeva lietas dalībniekiem jautājumus, aicinot uz tiem atbildēt rakstveidā. Lietas dalībnieki šos lūgumus izpildīja paredzētajos termiņos.
- 42 Savos iesniegtajos dokumentos prasītāja piedāvāja sniegt precīzus pierādījumus, lai pamatotu savus apgalvojumus. Tā īpaši ieteica Pirmās instances tiesai uzaicināt par lieciniekiem Niderlandes muitas ierēdņus.
- 43 Tika uzklasīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz jautājumiem, ko Pirmās instances tiesa uzdeva 2005. gada 1. marta tiesas sēdē.

44 Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- atcelt Apstrīdēto lēmumu;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

45 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- noraidīt prasību kā nepamatotu;
- piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

46 Savas prasības pamatojumā prasītāja, pirmkārt, izvirza pamatu, kas balstās uz ievedmuitas nodokļa atlaišanas procedūras un tiesiskās drošības principa pārkāpumiem, otrkārt, pamatu, kas balstās uz rupjas neuzmanības neesamību Muitas kodeksa 239. panta un Īstenošanas regulas 905. panta izpratnē, un, treškārt, pamatu, kas balstās uz samērīguma principa pārkāpumu. Tiesas sēdē prasītāja izvirzīja ceturto pamatu, kas balstās uz faktu, ka nepastāvēja nodokļa parāds, par kuru iesniegtais pieteikums to atlaist bija noraidīts ar Apstrīdēto lēmumu.

Par pirmo pamatu — ievedmuitas nodokļa atlaišanas procedūras un tiesiskās drošības principa pārkāpumiem

- 47 Prasītāja norāda, ka saskaņā ar Īstenošanas regulas 907. pantu Komisijai lēmums jāpieņem deviņu mēnešu laikā no brīža, kad valsts iestādes tai ir nodevušas lietas materiālus, šo termiņu var pagarināt tikai, lai pieprasītu papildu informāciju no valsts iestādēm un lai nodotu pieteikuma iesniedzējam Komisijas iebildumus.
- 48 Prasītāja apgalvo, ka šis termiņš šajā lietā netika ievērots. Faktiski tā apstrīd šajā lietā notikušo termiņa pagarināšanu. Tā prasītāja norāda, ka, pirmkārt, Komisija nebija tai paziņojusi par termiņa pagarināšanu un tāpēc ir pārkāpusi tiesiskās drošības principu; otrkārt, tā nebija tai savlaicīgi nodrošinājusi iespēju iepazīties ar lūgumiem sniegt papildu informāciju un attiecīgajām atbildēm; treškārt, Komisija iespēju iepazīties ar visiem lietas materiāliem tai esot devusi ar nokavēšanos; ceturtkārt, laiks starp Niderlandes iestāžu atbilžu nosūtišanu un to saņemšanu Komisijā esot bijis pārlieku ilgs; un, piektkārt, Niderlandes iestādēm esot bijis nepieciešams nepamatoti ilgs laiks *FIOD* ziņojuma nosūtišanai. Sestkārt, prasītāja izvirza iebildumu, ka pieteikums par nodokļa atlaišanu tika izskatīts ar nokavēšanos.
- 49 Komisija apgalvo, ka tā esot ievērojusi deviņu mēnešu termiņu, kas noteikts Īstenošanas regulas 907. pantā, un ka administratīvajā procesā prettiesiska rīcība neesot pieļauta.

1. *Par termiņa pagarināšanas nepaziņošanu un tiesiskās drošības principa pārkāpumu*

— Lietas dalībnieku argumenti

- 50 Prasītāja apgalvo, ka Komisija tai laicīgi nepaziņoja par divu Niderlandes iestādēm adresētu lūgumu sniegt papildu informāciju formulēšanu un tātad par lēmuma pieņemšanai noteiktā termiņa pagarināšanu.
- 51 Prasītāja apgalvo, ka lēmuma pieņemšanai noteiktais termiņš kalpo galvenokārt personas, kas lūdz atlaist nodokli, interešu un tiesību labā un minētā termiņa apturēšana nevar notikt, ja tam nekavējoties netiek paziņots par šo apturēšanu un to pamatojošiem apstākļiem. Tā norāda, ka deviņu mēnešu termiņš Īstenošanas regulas 907. panta otrajā daļā faktiski ir noteikts tik precizi un skaidri, ka tas ir paredzēts, lai garantētu personas, kas lūdz atlaist nodokli, juridisko statusu, un apgalvo, ka, ja tā netiktu informēta par pagarinājumu, tai pēc attiecīgā termiņa izbeigšanās varētu rasties pārliecība, ka nodokļa atlaišana ir akceptēta. Tā piebilst, ka, nesaņemot no Komisijas nekādu paziņojumu šajā laikā posmā, tā uzskatīja, ka Komisija ir atteikusies pieņemt lēmumu. Vēlāka Apstrīdētā lēmuma pieņemšana pārkāpjot tiesiskās drošības principu, kura mērķis ir nodrošināt situāciju un Kopienu tiesību regulēto tiesisko attiecību paredzamību (Tiesas 1996. gada 15. februāra spriedums lietā C-63/93 *Duff u.c., Recueil*, I-569. lpp., 20. punkts).
- 52 Komisija norāda, ka Īstenošanas regulas 905. un tam sekojošajos pants ir skaidri paredzēts, ka taisnīguma nolūkos uzsāktu nodokļa atlaišanas procedūru var pagarināt, un apgalvo, ka neviens no minētās regulas normām tai neliek informēt personu, kas lūdz atlaist nodokli, par papildu informācijas pieprasīšanu un, attiecīgi, par termiņa pagarināšanu. Īstenošanas regulas 907. pants attiecīgi nedod

ieinteresētajai personai nekādas garantijas, ka tā lēmumu varēs saņemt deviņu mēnešu laikā pēc savas lietas materiālu saņemšanas. Tādējādi prasītāja nevar pamatoties uz to, ka Niderlandes iestādes vai Komisija deviņus mēnešus nesniedza nekādu informāciju, lai uzskatītu, ka terminš ir beidzies, un tādējādi, pamatojoties uz Īstenošanas regulas 909. pantu, cerēt uz sava pieteikuma par nodokļa atlaišanu veiksmīgu iznākumu.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 53 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesiskās drošības princips noteic, ka tiesību normām ir jābūt skaidrām un precīzām, un paredz garantēt situāciju un Kopienas tiesībām būtisku tiesisku attiecību paredzamību (iepriekš minētais spriedums lietā *Duff* u.c., 20. punkts, un Pirmās instances tiesas 1997. gada 21. oktobra spriedums lietā T-229/94 *Deutsche Bahn*/Komisija, *Recueil*, II-1689. lpp., 113. punkts).
- 54 Īstenošanas regulas 907. panta otrajā daļā ir noteikts, ka Komisijai lēmums jāpieņem deviņu mēnešu laikā no datuma, kad tā ir saņēmusi pieteikuma par nodokļa atlaišanu lietas materiālus. Tomēr šī norma paredz arī, ka, ja Komisija lēmuma pieņemšanai ir spiesta lūgt dalībvalsti iesniegt papildu informāciju, deviņu mēnešu terminš tiek pagarināts par laika posmu, kas pagājis kopš datuma, kurā Komisija nosūtījusi šo lūgumu, līdz datumam, kurā tā saņem valsts iestāžu atbildi.
- 55 No iepriekš minētā 907. panta nepārprotami izriet, ka terminš, kurā Komisijai jāpieņem lēmums, var tikt pagarināts. Prasītāja tādējādi nevarēja neievērot to, ka procedūra varēja tikt apturēta. Turklāt ne Muitas kodekss, ne Īstenošanas regula neparedz, ka ieinteresētā persona būtu nekavējoties jāinformē par to, ka Komisija ir izteikusi valsts iestādēm adresētus lūgumus sniegt papildu informāciju. Šāds pienākums it īpaši neizriet ne no Īstenošanas regulas 905. panta 2. punkta, ne

906.a panta (skat. iepriekš 61. un 62. punktu). Tādējādi prasītāji nevarēja rasties pārliecība, ka tās pieteikums par nodokļa atlaišanu ir apmierināts tikai tādēļ, ka bija pagājuši deviņi mēneši, arī tad, ja prasītāja netika informēta par šī termina pagarinājumu. Visbeidzot, jāatgādina, ka katrā ziņā pēc prasītājas 2001. gada 3. aprīļa vēstules Komisija to 2001. gada 4. aprīlī nekavējoties informēja par termina apturēšanu.

⁵⁶ Tātad šis iebildums ir noraidāms.

2. Par to, ka lūgumi sniegt papildu informāciju netika iesniegti laicīgi

— Lietas dalībnieku argumenti

⁵⁷ Prasītāja apgalvo, ka Komisija tai netika devusi iespēju iepazīties ar valsts iestādēm adresētajiem lūgumiem sniegt papildu informāciju un attiecīgajām atbildēm. Tādējādi prasītāja par 2000. gada 27. oktobra lūgumu uzzināja tikai 2001. gada 4. aprīlī, pēc tam, kad tā 2001. gada 3. aprīlī bija nosūtījusi vēstuli Komisijai. Tāpat tikai 2001. gada 5. jūlijā tā no Niderlandes iestādēm uzzināja, ka Komisija 2001. gada 13. jūnijā bija pieprasījusi jaunu informāciju. Turklāt Komisija tikai 2001. gada 11. oktobrī tai deva pieeju šo lūgumu sniegt informāciju saturam, kā arī Niderlandes iestāžu atbildēm.

- 58 Prasītāja apgalvo, ka no Īstenošanas regulas 905. panta 2. punkta un 906.a panta, kā arī sacīkstes principa izrietot, ka pieteikuma iesniedzējs jebkurā brīdī ir jāinformē par atlaides procedūras stāvokli un ka tam ir jābūt pieejamam visu to dokumentu saturam, ar kuriem apmainās Komisija un valsts iestādes, lūgumu sniegt informāciju formulēšanas brīdī vai brīdī, kad tiek sniegtas atbildes.
- 59 Savlaicīga pieeja lietas materiāliem tādējādi neattiecoties tikai uz stadijām, kad valsts iestādes gatavo lietas materiālus un kad Komisija nosūta savu pagaidu atzinumu, kas nodokļa atlaišanas jautājumā nav labvēlīgs. Faktiski, pirmkārt, ja pieteikuma iesniedzējs varētu darīt zināmu viedokli, kas balstās tikai uz Komisijai sākotnēji iesniegtajiem lietas materiāliem, tā tiesības būtu pilnībā atkarīgas no valsts iestāžu nosūtītajiem lietas materiāliem, kas rada risku, ka tās, iespējams, kopā ar Komisiju, to var ļaunprātīgi izmantot. Prasītāja šajā sakarā precīzē, ka lietas materiāli, ko Niderlandes iestādes iesniedza Komisijai, bija nepilnīgi, jo tai divas reizes nācās pieprasīt papildu informāciju. Otrkārt, prasītāja norāda, ka nepietiek ar to, ka savus apsvērumus par lietas materiāliem tā varēja iesniegt tad, kad Komisija jau bija pienēmusi pagaidu lēmumu par pieteikumu par nodokļa atlaišanu, jo tās tiesības būtu ievērotas tikai tad, ja tā būtu varējusi savu viedokli izteikt laicīgi.
- 60 Komisija apgalvo, ka, lai gan tās pienākums ir nodrošināt, ka ieinteresētā persona var izmantot savas tiesības uz aizstāvību, pirms Komisija pieņem savu lēmumu, tās pienākums nav to nemitīgi informēt par visām stadijām pirms lēmuma pieņemšanas. Tā turklāt norāda, ka, ja kā šajā gadījumā lūguma iesniedzējs to lūdz, tā to informē par tā vārdā iesniegtā lūguma pārbaudes norisi.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 61 Īstenošanas regulas 905. panta 2. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka lietas materiālos, ko valsts iestādes nosūta Komisijai, ir jābūt visiem pierādījumiem, kas vajadzīgi lietas pilnīgai izvērtēšanai, un arī personas, kas lūdz atmaksāt vai atlaist nodokli, parakstītam pazīņojumam, kurā tā apliecinā, ka ir iepazinusies ar lietas materiāliem, un kurā vai nu norādīts, ka tai nav ko piebilst, vai arī ir uzrādīti papildu pierādījumi, kuriem pēc tās ieskata būtu jābūt lietā. Šīs mehānisms ļauj uzņēmējam, kas lūdz atlaist nodokli un kuru kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav iesaistījušas lietas materiālu sagatavošanā, efektīvi īstenot savas tiesības tikt uzsklausītam administratīvā procesa pirmajā stadijā, kas notiek valstī (Pirmās instances tiesas 2000. gada 18. janvāra spriedums lietā T-290/97 *Mehibas Dordtselaan/Komisija, Recueil*, II-15. Ipp., 44. punkts). Minētā norma nerada pienākumu informēt attiecīgo personu un tai nekavējoties paziņot par lūgumiem sniegt informāciju, ko Komisija nosūtījusi valsts iestādēm procesa otrajā stadijā, kas risinās Komisijā. Šajā ziņā ir būtiski norādīt, ka pretēji prasītājas apgalvotajam tas, ka Komisija uzskata par noderīgu pieprasīt informāciju, neliecina par to, ka lietas materiāli būtu nepilnīgi, bet tikai par to, ka tā uzskata par piemērotu iegūt papildu pierādījumus, lai, kā paredzēts Īstenošanas regulas 905. panta 2. punkta trešajā daļā, pienemtu lēnumu, zinot visus tai izskatīšanā nodotās lietas apstākļus.
- 62 Saskaņā ar Īstenošanas regulas 906.a pantu jebkurā procesa stadijā, ja Komisija gatavojas pieņemt atmaksājuma vai atbrīvojuma pretendēntam nelabvēlīgu lēnumu, tā savus iebildumus rakstiski paziņo šai personai, pievienojot dokumentus, ar kuriem tā paimato šos iebildumus. Kā izriet no minētās normas saturā, šāds informēšanas un paziņošanas pienākums rodas tikai tai brīdī, kad Komisija, izvērtējusi pieteikumu par nodokļa atlaišanu, ir nonākusi pie pagaidu secinājuma to noraidīt. Tādējādi no šīs normas neizriet, ka Komisijas pienākums ir nemitīgi informēt ieinteresēto personu par procedūras norisi.

- 63 Tādējādi jāsecina, ka muitas tiesiskajā regulējumā nav paredzēts, ka ieinteresētā persona būtu nekavējoties jāinformē par to, ka Komisija ir izveidojusi valsts iestādēm adresētus lūgumus sniegt papildu informāciju, kā arī par šo iestāžu sniegtajām atbildēm, ne arī, ka tai būtu nekavējoties jāpaziņo šīs sarakstes saturs.
- 64 Turklat jānorāda, ka šajā lietā prasītājas rīcībā procesa laikā bija pietiekama informācija par šiem lūgumiem sniegt papildu informāciju un tai bija iespēja piemērotā veidā izteikt savu viedokli. Par pirmo lūgumu sniegt informāciju, kas datēts ar 2000. gada 27. oktobri, prasītāja uzziņāja 2001. gada 4. aprīlī; Nīderlandes iestādes atbildes Komisijai nosūtīja 2001. gada 23. aprīlī. Par otro lūgumu, kas datēts ar 2001. gada 13. jūniju, prasītāja tika informēta 2001. gada 5. jūlijā; Nīderlandes iestādes atbildēja 2001. gada 23. jūlijā. Prasītāja bija informēta par šo lūgumu saturu un atbildēm, kas tika sniegtas 2001. gada 11. oktobrī, un 2001. gada 17. oktobrī, pirms Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas 2001. gada 16. novembrī, tā bija paziņojusi savu viedokli par Komisijas iebildumiem.
- 65 Tātad šīs iebildums ir noraidāms.

3. Par novēlotu un nepilnīgu pieeju lietas materiāliem

— Lietas dalībnieku argumenti

- 66 Prasītāja norāda, ka Komisija, 2001. gada 21. septembrī tai paziņojot savus iebildumus par nodokļa atlaišanu, faktiski nebija tai iesniegusi visus dokumentus,

uz kuriem balstījās tās iebildumi. Šis fakts, ka dokumenti netika iesniegti, šajā lietā esot radījis īstenošanas regulas 906.a panta pārkāpumu. Prasītāja apgalvo, ka tādējādi termiņš lēmuma pieņemšanai netika apturēts, jo tai nebija iespējas pilnībā izmantot sacīkstes principu. Visbeidzot, tā norāda, ka tas, ka Niderlandes iestādes to 2001. gada 11. oktobrī informēja par daļu no savas sarakstes ar Komisiju, nav pietiekami, lai šajā lietā nodrošinātu sacīkstes principa ievērošanu. Tā precizē, ka Niderlandes iestādes tai toreiz nenodeva pirmo Komisijas 2000. gada 27. oktobra lūgumu sniegt papildu informāciju.

⁶⁷ Pakārtoti prasītāja apgalvo, ka, pat ja Komisijai nebija pienākuma faktiski nodot visus dokumentus, kas atradās lietas materiālos, prasītājai katrā ziņā bija tiesības iegūt pieejumu visiem tās dokumentiem, ieskaitot tos, kurus Komisija neuzskatīja par būtiskiem. Taču Komisija pieejumu visiem lietas materiāliem tai nodrošināja tikai 2001. gada 12. oktobrī, dienā, kad prasītāja tika iepazīstināta ar visu to dokumentu sarakstu, kuriem tā varēja piekļūt.

⁶⁸ Prasītāja arī norāda, ka no vēstules, ko Niderlandes iestādes tai nosūtīja 2001. gada 23. aprīlī, izriet, ka Komisija tām bija uzdevusi mutiskus jautājumus par attiecīgo pieteikumu Muitas kodeksa komitejas sanāksmē 2000. gada 20. septembrī. Taču daži no šiem jautājumiem un uz tiem sniegtās atbildes netika protokolētas, tāpēc prasītāja nevarēja ne iepazīties ar tiem, ne arī formulēt savus apsvērumus to sakarā. Tiesas sēdē prasītāja apgalvoja, ka, nedodot tai iespēju izteikt savus apsvērumus 2001. gada 9. novembra ekspertu grupas, kurā ietilpa visu dalibvalstu Muitas kodeksa komitejas pārstāvji, sanāksmē, kurā tika izskatīts attiecīgais pieteikums par nodokļa atlaišanu, kā arī to neinformējot par apsriebes saturu un nepaziņojot komitejas pieņemto atzinumu vai sapulces protokolu, Komisija esot pārkāpusi arī tās tiesības uz aizstāvību.

- 69 Visbeidzot, prasītāja apgalvo, ka Nīderlandes iestādes nedrīkstēja bez tās atļaujas iesniegt protokolu, kas rakstīts krimināllietas izmeklēšanā, jo tas esot pretrunā ar principu, ka process ir jāveic atbilstoši likumam.
- 70 Komisija norāda, ka visi fakti, kas bija pamatā lēmumam noraidīt lūgumu, jau atradās lietas materiālos, kurus tai 2000. gada 22. maijā iesniedza Nīderlandes pārvaldes iestādes un kuri prasītajai bija pieejami. Tai turklāt kopš 2001. gada 21. septembra bija iespēja iepazīties ar visiem lietas materiāliem, bet tās advokāts, saņēmis pilnīgu tajā iekļauto dokumentu sarakstu, tai pat laikā šo iespēju nevēlējās izmantot. Komisija apliecina, ka šāds lūgums ir neparasts un nav pamatots ne ar vienu no Kopienas muitas tiesiskā regulējuma normām, īstenošanas regulas 906.a pants uzliek pienākumu dot iesniedzējam pieeju tikai tiem dokumentiem, ar kuriem Komisija pamato savus iebildumus. Faktiski tiesību uz aizstāvību ievērošanas princips norāda tikai uz to, ka ieinteresētā persona var piemērotā veidā izteikt savu viedokli par pierādījumiem, ko Komisija ieguvusi, lai pamatotu savu lēmumu par pieteikumu par nodokļa atlaišanu, bet neparedz, ka Komisijai būtu pēc savas iniciatīvas jādod pieeja visiem dokumentiem, kuri, iespējams, ir saistīti ar attiecīgo lietu. Tādējādi ieinteresētajai personai ir jāpieprasī pieeja dokumentiem, kurus tā uzskata par nepieciešamiem; iestādēm nav spontāni jānodrošina pieeja visiem dokumentiem, kuriem ir kaut kāda saikne ar lietu (Pirmās instances tiesas 2002. gada 11. jūlija spriedums lietā T-205/99 *Hyper/Komisija, Recueil*, II-3141. lpp., 63. un 64. punkts).

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 71 Runājot par prasītājas iebildumu, kas balstās uz to, ka Komisija, nosūtot tai savus iebildumus par pieteikumu par nodokļa atlaišanu, faktiski nebija nosūtījusi dokumentus, uz kuriem tā pamatojās, to tikai informējot par dokumentiem, ar

kuriem tā varēja iepazīties, Pirmās instances tiesa norāda, ka Īstenošanas regulas 906.a pantā ir paredzēts vienīgi Komisijas pienākums personai, kas lūdz atlaist nodokļi, paziņot par visiem dokumentiem, ar kuriem tā pamato savus iebildumus. Pirmās instances tiesa uzskata, ka Komisija ir pietiekami izpildījusi šo pienākumu, nododot prasītājai šos lietas materiālos esošos dokumentus (skat. pēc analogijas Pirmās instances tiesas 1995. gada 29. jūnija spriedumu lietā T-36/91 *ICI*/Komisija, *Recueil*, II-1847. lpp., 99. punkts).

- ⁷² Jautājumā par to, kuri no lietas materiālos esošajiem dokumentiem bija tie, ar kuriem iesniedzējs varēja iepazīties, Pirmās instances tiesa nepiekrit Komisijas apgalvojumam, ka tai pēc savas iniciatīvas ir jāpaziņo tikai par tiem dokumentiem, kas kalpojuši iebildumu pamatošanai. Lai gan tiešām Īstenošanas regulas 906.a pantā ir paredzēts tikai tas, ka Komisijai ir jāpaziņo par dokumentiem, uz kuriem tā balsta savus iebildumus, katrā ziņā tiesību uz aizstāvību ievērošanas princips paplašina pienākumu apjomu, ko Komisijai uzliek šī norma. Atbilstoši šim principam ne tikai Komisija var izlemt, kuri ir ieinteresētajai personai nodokļa atlaišanas procedūrā noderīgie dokumenti. Administratīvās lietas materiālos var būt dokumenti, kas satur aspektus, kuri liecina par labu nodokļa atlaišanai, ko ieinteresētā persona varētu izmantot sava pieteikuma pamatojumam arī tad, ja Komisija tos nav izmantojusi. Tādējādi iesniedzējam ir jābūt pieejamiem visiem nekonfidenciālajiem dokumentiem, kas atrodas lietas materiālos, ieskaitot tos, kurus Komisija nav izmantojusi savu iebildumu pamatošanai (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1998. gada 19. februāra spriedumu lietā T-42/96 *Eyckeler un Malt*/Komisija, *Recueil*, II-401. lpp., 81. punkts, un Pirmās instances tiesas 1998. gada 17. septembra spriedumu lietā T-50/96 *Primex Produkte Import-Export u.c.*/Komisija, *Recueil*, II-3773. lpp., 64. punkts).

- ⁷³ Pirmās instances tiesa atgādina, ka no pastāvīgās judikatūras konkurences tiesību jomā izriet, ka Komisijai ir jānodrošina pieeja visiem izmeklēšanas lietas materiāliem, ieskaitot apsūdzos un attaisnojošos pierādījumus (Pirmās instances tiesas 1999. gada 19. maija spriedums lietā T-175/95 *BASF*/Komisija, *Recueil*, II-1581. lpp., 45. lpp.), arī, ja ieinteresētā persona nav iesniegusi konkrētu lūgumu (Pirmās instances tiesas 2003. gada 30. septembra spriedums apvienotajās lietas T-191/98, T-212/98-T-214/98 *Atlantic Container Line u.c.*/Komisija, *Recueil*, II-3275. lpp., 335.–340. punkts). Šī judikatūra ir attiecināma uz šo lietu (iepriekš

minētie spriedumi lietā *Eyckeler* un *Malt*/Komisija, 80. punkts, un lietā *Primex Produkte Import-Export* u.c./Komisija, 63. punkts). Šis pienākums atbilst arī judikatūras attīstībai saistībā ar muitas taisnīguma klauzulu, kas ir paredzēta, lai pilnībā nodrošinātu ievērojot tiesību uz aizstāvību ievērošanu. Visbeidzot, jānorāda, ka saskaņā ar Īstenošanas regulas 906.a pantu iesniedzēja rīcībā viedokļa izteikšanai rakstveidā par Komisijas iebildumiem ir tikai viens mēnesis. Taču, ja no tā tiktu pieprasīts konkrēts lūgums iegūt pieeju visiem lietas materiāliem, tas noteikti radītu risku būtiski saisināt laiku, kas ir iesniedzēja rīcībā savu apsvērumu sagatavošanai un iesniegšanai.

⁷⁴ Tādējādi jāsecina, ka Komisijai savu iebildumu iesniegšanas brīdī ir jādod iesniedzējam iespēja pārbaudīt visus dokumentus, kas varētu būt nozīmīgi pieteikuma par nodokļa atlaišanu vai atmaksāšanu pamatošanai, un ka šajā nolūkā Komisijai ir tai jāiesniedz vismaz pilnīgs saraksts ar lietas materiālos esošajiem nekonfidenciālajiem dokumentiem, kam jāsatur pietiekami precīza informācija, lai ļautu iesniedzējam, zinot visus apstākļus, noteikt, vai aprakstītie dokumenti tam var noderēt.

⁷⁵ Attiecībā uz prasītājas sūdzību par novēlotu un nepilnīgu pieeju lietas materiāliem jānorāda, ka Komisija, 2001. gada 21. septembra vēstulē paziņojoši savus iebildumus, informēja prasītāju, ka tā var iepazīties ar pieteikumu par nodokļa atlaišanu un tā pielikumiem, kādu to bija iesniegušas Nīderlandes iestādes, kā arī ar *FIOD* ziņojuma kopiju. 2001. gada 3. oktobrī prasītāja lūdza pieeju visiem lietas materiāliem. 2001. gada 12. oktobrī Komisija tai nosūtīja pilnu tās rīcībā esošo dokumentu sarakstu.

⁷⁶ Tomēr, lai gan Komisija, sākumā nosūtot paziņojumu par saviem iebildumiem, prasītājai nepaziņoja par visiem lietas dokumentiem, šis lietas apstākļos jāatzīst, ka

tas neietekmēja negatīvi tās tiesības uz aizstāvību. No lietas materiāliem izriet un prasītāja tiesas sēdē atzina, ka jau 2001. gada 21. septembrī tai bija zināmi visi Komisijas administratīvās lietas materiālu dokumenti un arī visu šo dokumentu saturs, izņemot četrus, proti, divus Komisijas Niderlandes iestādēm nosūtītos lūgumus sniegt papildu informāciju un to atbildes uz tiem. Tomēr prasītāja, sākot ar 2001. gada 21. septembrī, varēja lūgt iespēju iepazīties ar šiem dokumentiem. Turklāt ar 2001. gada 11. oktobra Niderlandes iestāžu vēstuli prasītāja saņēma otro Komisijas lūgumu sniegt papildu informāciju, kas datēts ar 2001. gada 13. jūniju, Niderlandes iestāžu 2001. gada 23. aprīļa atbildi uz pirmo lūgumu sniegt papildu informāciju, kurā pilnībā bija minēti Komisijas 2000. gada 27. oktobrī uzdotie jautājumi, un šo pašu iestāžu 2001. gada 23. jūlija atbilde uz otro lūgumu sniegt papildu informāciju, kas ietvēra *FIOD* ziņojumu.

- 77 Tiesas sēdē prasītāja tomēr apgalvoja, ka tā neesot varējusi iepazīties ar to divu dokumentu saturu, kuri arī attiecās uz šo procedūru — ar Komisijas vēstuli Niderlandes iestādēm, ar kuru tās tika informētas, ka to 1999. gada 8. februārī iesniegtais pieteikums par nodokļa atlaišanu nav pieņemams, un ar ekspertu grupas, kurā ietilpa visu dalibvalstu Muitas kodeksa komitejas pārstāvji un ko Komisija pēc Niderlandes iestāžu 2000. gada 22. maija lūguma uzsklausīja 2001. gada 9. novembrī, sanāksmes atzinumu vai protokolu.
- 78 Pirmkārt, runājot par Komisijas Niderlandes iestādēm nosūtīto vēstuli, jāatgādina, ka šīs vēstules nolūks bija informēt tās par to, ka 1999. gada 8. februārī iesniegtais pieteikums par nodokļa atlaišanu nebija pieņemams, jo prasītājai pirms tam nebija dota iespēja iepazīties ar visiem šo iestāžu sagatavotajiem lietas materiāliem. Taču jānorāda, ka 1999. gada 10. maijā Komisija pati prasītāju informēja, ka tā ši iemesla dēļ gatavojās šo pieteikumu par nodokļa atlaišanu atzīt par nepieņemamu.

- 79 Otrkārt, attiecībā uz ekspertu grupu, kurā ietilpa visu dalībvalstu Muitas kodeksa komitejas pārstāvji un ko Komisija uzsklausīja 2001. gada 9. novembrī, jānorāda prasītājas arguments, saskaņā ar kuru Komisija esot pārkāpusi tās tiesības uz aizstāvību, nedodot iespēju izteikt apsvērumus šajā sanāksmē un to neinformējot par tās saturu un iznākumu. Īstenošanas regula neparedz ne pieteikuma par nodokļa atlaišanu iesniedzēja piedališanos Muitas kodeksa komitejas darbā, ne pienākumu to informēt par tās atzinumu. Jānorāda arī, ka apspriede ar šo grupu ir pēdējā stadija nodokļa atlaišanas procedūrā, pirms Komisija pieņem galigo lēmumu. Šāda apspriede var notikt pēc tam, kad pieteikuma par nodokļa atlaišanu iesniedzējam ir bijusi iespēja iepazīties ar lietas materiāliem un izteikt savu viedokli; komiteja savu atzinumu pieņem, pamatojoties uz pieteikuma par nodokļa atlaišanu iesniedzējam zināmajiem iebildumiem un lietas materiālu dokumentiem. Tāpat nevar pieņemt argumentu saistībā ar prasītājas iebildumu par to, ka tā netika informēta par mutiskajām sarunām starp Komisiju un Niderlandes iestādēm vēlākā Muitas kodeksa komitejas sanāksmē, kas notika 2000. gada 20. septembrī. Apstrīdētajā lēnumā nekas neļauj secināt, ka Komisija savu lēmumu noraidīt pieteikumu būtu balstījusi uz pierādījumiem, kas neatrodas administratīvās lietas materiālu dokumentos.
- 80 Jāsecina, ka Komisija nepārkāpa prasītājas tiesības iepazīties ar lietas materiāliem.
- 81 Visbeidzot, attiecībā uz iebildumiem par *FIOD* ziņojuma nodošanu Komisijai bez iepriekšējas prasītājas atlaujas jāatzīst, ka tieši pati prasītāja bija tā, kas, pārbaudot Niderlandes iestāžu sagatavotos lietas materiālus, savā 2000. gada 2. maija vēstulē šim iestādēm sūdzējās par to, ka šie materiāli ietever tikai atsevišķus attiecīgā ziņojuma citātus, lai gan pašā ziņojumā bija daudz tai labvēlīgu pierādījumu, un uzskatīja par nepieciešamu lietas materiālus papildināt ar dokumentiem no *FIOD* ziņojuma. Turklāt jānorāda, ka valsts iestādēm Komisijai ir jānodod visi dokumenti, kas ir nozīmīgi, lai pieņemtu lēmumu par pieteikumu par nodokļa atlaišanu, bez pienākuma iepriekš saņemt ieinteresētās personas atlauju.

82 Tātad šie iebildumi ir noraidāmi.

4. Par to, ka Nīderlandes iestāžu atbildes tika saņemtas ar nokavēšanos

— Lietas dalībnieku argumenti

83 Prasītāja norāda, ka saskaņā ar Apstrīdēto lēmumu Nīderlandes iestāžu atbildes uz Komisijas lūgumiem sniegt papildu informāciju, kas nosūtītas 2001. gada 23. aprīlī un 23. jūlijā, Komisiju sasniedza attiecīgi tikai 2001. gada 4. maijā un 2. augustā, proti, nedaudz vairāk kā pēc pusotras nedēļas. Prasītāja uzskata, ka šis termiņš nav saprātīgs un maz ticams, nemot vērā Nīderlandes pasta norādītos termiņus pasta pārvadājumiem uz Belģiju, kas parastiem sūtījumiem ir no četrām līdz sešām darba dienām un steidzamajam pastam — divas vai trīs dienas. Turklat vērā nemamais datums esot tas, kad pasts Komisijā ir saņemts, nevis iereģistrēts. Taču, tā kā prasītāja nekādi nevar kontrolēt saņemšanas datumu, tas esot jāpierāda Komisijai. Ja tā nevar to pierādīt, vērā esot jāņem visgarākais termiņš, kādu noteikušas Nīderlandes iestādes, t.i., sešas darba dienas. Kopumā nemot, deviņu mēnešu termiņa pagarināšana līdz 2001. gada 4. maijam un līdz 2. augustam esot bijusi kļūdaina.

84 Komisija apgalvo, ka termiņa pagarinājums beidzas dienā, kad faktiski ir saņemta visa informācija, nevis datumā, kad teorētiski tai pasts būtu bijis jāsaņem.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

85 Īstenošanas regulas 907. pantā ir noteikts — ja Komisija lūdz no dalībvalsts papildu informāciju lēmuma pieņemšanai, deviņu mēnešu termiņu, kas ir tās rīcībā viedokļa izteikšanai par pieteikumu par nodokļa atlaišanu, pagarina līdz brīdim, kad Komisija šo informāciju saņem. Kā Komisija pareizi norāda, vērā ņemamais datums ir tas, kurā tā faktiski saņem dokumentus. Taču no diviem dokumentiem šajā lietā izriet, ka Komisijas kompetentie dienesti tos saņēma attiecīgi 2001. gada 4. maijā un 2. augustā. Turpretim prasītājas piedāvātie datumi, kas aprēķināti, pamatojoties uz Nīderlandes pasta informatīva rakstura norādi par pasta nosūtīšanas termiņiem, ir pavisam nepiemēroti.

86 Tātad šis iebildums ir noraidāms.

5. *Par par to, ka Nīderlandes iestādes FIOD ziņojumu iesniedza ar nokavēšanos*

— Lietas dalībnieku argumenti

87 Prasītāja norāda, ka Nīderlandes iestādēm bija vajadzīgas piecas nedēļas no 2001. gada 13. jūnija līdz 23. jūnijam, lai nosūtītu Komisijas pieprasīto FIOD ziņojumu. Tomēr vienkārša lūguma nosūtīt konkrētu dokumentu izpilde nevarētu prasīt vairāk nekā divas nedēļas. Deviņu mēnešu termiņu varot pagarināt tikai izņēmuma apstākļos, kas esot jāinterpretē šauri. Tādējādi šādu nokavēšanos nevarot attaisnot ar vasaras brīvdienām. Tāpat, ņemot vērā, ka nodokļu atlaides procedūru pilnībā regulē Kopienu tiesības, kā arī Komisijas lomu tajā, Komisijai esot pilnībā

jāatbild par valsts iestāžu pieļautiem kavējumiem, un Pirmās instances tiesa esot kompetenta izskatīt sūdzības par to darbību. Prasītāja tāpēc uzskata, ka deviņu mēnešu termiņu varēja pagarināt tikai par piecpadsmit dienām.

- 88 Komisija atzīmē, ka piecu nedēļu terminš bijis diezgan garš, tomēr ne nesaprātīgs. Tā arī apgalvo, ka Īstenošanas regulā nav nevienas normas ar konkrētu termiņu, kurā valsts iestādēm Komisijā ir jāiesniedz papildu informācija.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 89 Jānorāda, ka, lai gan Īstenošanas regulas 906.a un 907. pantā ir paredzēts terminš, kurā ieinteresētajai personai jāiesniedz apsvērumi par Komisijas iebildumiem, neviens normā nav paredzēts līdzīgs terminš, kurā valsts iestādēm jāiesniedz Komisijas lūgtā informācija. Tāpat arī par apgalvoto kavējumu, kas radies tikai valsts iestāžu darbības vai bezdarbības dēļ, nevar vainot Komisiju, izņemot izņēmuma apstākļus, proti, ja tā ilgu laiku ar pienācīgu rūpību nereagē uz valsts iestāžu bezdarbību. Katrā ziņā Pirmās instances tiesa šajā gadījumā uzskata, ka piecu nedēļu terminš dokumentu nosūtišanai nav bijis pārlieku ilgs, it īpaši nemot vērā faktu, ka Komisija lūgumu iesniedza vasaras brīvdienu laikā.

90 Tātad šis iebildums ir noraidāms.

6. *Par būtisku kavēšanos pieteikuma par nodokļa atlaišanu izskatīšanā*

— Lietas dalībnieku argumenti

91 Prasītāja uzskata, ka pieteikuma par nodokļa atlaišanu izskatīšana bijusi ļoti ilga, proti, gandrīz četri gadi, un ka kompetentās iestādes ir pilnībā atbildīgas par šo ievērojamo laiku. Prasītāja atgādina, ka tā pieteikumu Nīderlandes iestādēm iesniedza 1997. gada 15. decembrī. 1998. gada 15. maijā tā tika informēta par to, ka tās gatavojas iesniegt lūgumu Komisijā un tai tika lūgts parakstīt paziņojumu par atbilstību. Tai pat laikā, nebūdama informēta par visu lietas materiālu saturu, tā atteicās parakstīt šo paziņojumu. 1999. gada 8. februārī lūgums tomēr tika nosūtīts Komisijai. Ar 1999. gada 10. maija vēstuli Komisija to informēja, ka lietu nevar izskatīt bez šī paziņojuma. 2000. gada 24. februārī tā beidzot varēja iepazīties ar visiem Nīderlandes iestāžu sastādītās lietas materiāliem. 2000. gada 22. maijā pieteikums par nodokļa atlaišanu Komisijai tika nosūtīts otrreiz. Tālāk pieteikuma izskatīšana ilga pusotru gadu, jo Komisija, īpaši attiecībā uz kavēšanos no valsts iestāžu puses, nerīkojās ar pienācīgu rūpību.

92 Komisija norāda, ka Īstenošanas regulas 907. pantā paredzētais deviņu mēnešu termiņš nevarēja dot prasītājai nekādu drošību. Tā arī apgalvo, ka tai nekādā gadījumā nevar pārmest to, ka Nīderlandes iestādes ilgi izskatīja lietu.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- ⁹³ Vispirms jānorāda, ka Komisijai nevar pārmest termiņu, kas beidzās laikā starp 1997. gada 15. decembri, kad prasītāja iesniedza pieteikumu par nodokļa atlaišanu Niderlandes iestādēs, un 2000. gada 29. maiju, kad Komisija saņēma šo iestāžu otro lūgumu prasītājas interesēs. Faktiski šis periods beidzās pirms administratīvā procesa sākuma Komisijā. Komisija nav atbildīga par apgalvotajiem valsts iestāžu kavējumiem pieteikuma par nodokļa atlaišanu apstrādē. Šajā sakarā jāatzīst, ka prasītāja neapstrīd Komisijas lēmumu, ar kuru tā pirmo Niderlandes iestāžu 1999. gada 8. februārī iesniegto pieteikumu atzina par nepieņemamu. Šī noraidījuma iemesls bija nodrošināt prasītājai tiesības iepazīties ar Niderlandes iestāžu sagatavotajiem lietas materiāliem, kā prasītāja pati to atzina savā replikā (skat. 29. punktu).
- ⁹⁴ Nevar piekrist prasītājas argumentiem par lietas izskatīšanas termiņu Komisijā. Faktiski, tā kā īstenošanas regulas 907. un 909. pantā Komisijai ir noteikts imperatīvs termiņš lēmuma pieņemšanai par pieteikumu par nodokļa atlaišanu, Pirmās instances tiesai ir jāpārbauda tikai tas, vai šis termiņš faktiski tika ievērots. Taču šis jautājums jau ir izvērtēts iepriekšējo iebildumu ietvaros par divu sekojošu termina pagarināšanu tiesiskumu, un Pirmās instances tiesa šajā sakarā jau ir atzinusi, ka procedūra bija tiesiska.
- ⁹⁵ Tātad šis iebildums ir noraidāms.

7. Secinājums par pirmo pamatu

- ⁹⁶ No visa iepriekš minētā izriet, ka termiņu apturēšana Komisijas ievedmuitas nodokļa atlaišanas procedūrā atbilda attiecīgajām muitas tiesiskā regulējuma normām. Tādējādi jāatzīst, ka Komisija Apstrīdēto lēmumu pieņēma tam paredzētajā terminā. Jāatzīst arī, ka Komisija nepārkāpa ne ievedmuitas nodokļa atlaišanas procesuālos noteikumus, ne tiesības uz aizstāvību.
- ⁹⁷ Tādējādi šis pamats ir noraidāms.

Par otro pamatu — rupjas neuzmanības neesamību Muitas kodeksa 239. panta un Īstenošanas regulas 905. panta izpratnē

1. Par rupjas neuzmanības jēdzienu un būtiskiem kritērijiem tās pieļaušanas konstatēšanai šajā lietā

— Lietas dalībnieku argumenti

- ⁹⁸ Prasītāja norāda, ka Komisija Apstrīdētajā lēmumā ir novērtējusi īpašas situācijas esamību šajā gadījumā, proti, muitnieka izdarītu krāpšanu. Tā norāda, ka Komisija ir atzinusi, ka tā nebija vainojama krāpnieciskas darbības izdarīšanā. Tai pat laikā Komisija uzskata, ka tā ir pieļāvusi rupju neuzmanību, jo, neskaitoties uz attiecīgo

preču veidu, tā tranzīta muitai adresētos dokumentus neizstrādāja ar īpašu rūpību un nepārbaudīja visus ar nosūtīšanu saistītos aspektus.

99 Prasītāja apstrīd Komisijas argumentu, saskaņā ar kuru preču veids bija būtisks, novērtējot, vai bija pieļauta rupja neuzmanība. Tā norāda, ka vispārīgais noteikums ir tāds, ka attiecībā uz visām precēm ir jāizrāda vienāda rūpība, izņemot gadījumu, kad likumdevējs noteiktām precēm ir paredzējis speciālu regulējumu. Turklāt tā norāda, ka muitas operācijas ar cigaretēm nesagādā vairāk atmuitošanas problēmu nekā operācijas ar citām precēm. Tā arī apgalvo, ka izrāditā rūpība ir jāizvērtē saistībā ar attiecīgo pārvadājuma laiku, norādot, ka tai laikā uzņēmēji nevarēja iedomāties, ka muitas ierēdņi varēja būt korumpēti, un ka ar cigaretēm saistīta krāpšana toreiz nebija izplatīta parādība.

100 Prasītāja atzīmē, ka Tiesa, interpretējot rupjas neuzmanības jēdzienu Muitas kodeksa 239. panta izpratnē, ir noteikusi, ka vērā ir jāņem tādi kritēriji kā tiesiskā regulējuma, kura neievērošanas dēļ radīs muitas parāds, sarežģītība, kā arī uzņēmēja izrāditā rūpība un profesionālā pieredze (Tiesas 1999. gada 11. novembra spriedums lietā C-48/98 *Söhl & Söhlke, Recueil*, I-7877. lpp., 56. punkts). Taču Komisija esot ņēmusi vērā vienīgi rūpības kritēriju.

101 Prasītāja norāda, ka Komisija rupjas neuzmanības novērtējumu galvenokārt esot pamatojusi ar šādiem četriem apstākļiem: pirmkārt, reģistrācijas numuru trūkumu tranzīta dokumentu 5. eksemplārā; otrkārt, faktu, ka preces netika uzrādītas tranzīta dokumentā norādītajā iestādē; treškārt, veidu, kā tika nodots tranzīta dokumenta 5. eksemplārs; un, ceturtkārt, faktu, ka netika ievākta pietiekama informācija par

preču pircējiem. Tā apgalvo, ka šie apstākļi ne atsevišķi, ne kopumā nepierāda, ka tā būtu pieļāvusi rupju neuzmanību. Visbeidzot, prasītāja apgalvo, ka Komisija nav pierādījusi cēloņsakarību starp apgalvoto neuzmanību un novērtēto īpašo situāciju.

- 102 Komisija norāda, ka Vācijas muitnieka krāpnieciskās darbības rada īpašu situāciju Īstenošanas regulas 905. panta izpratnē, taču apgalvo, ka prasītāja šajā lietā ir pieļāvusi rupju neuzmanību. Tā uzskata, ka šādas neuzmanības novērtēšanai ir jāpārbauda, vai ieinteresētā persona ir veikusi visus pasākumus, lai ievērotu visas muitas normas, rīkojoties ar tādu rūpību, kas atbilst tās profesionālajai pieredzei. Turklat tā apgalvo, ka, novērtējot rūpību, ar kādu jādarbojas uzņēmējam, kas piedalās Kopienas tranzītā, ir jāņem vērā pārvadājamo preču veids.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 103 Īstenošanas regulas 905. pants, norma, kurā ir precizēts un izvērstīsts noteikums, kas paredzēts Muitas kodeksa 239. pantā, ir vispārīgā taisnīguma klauzula, kas ir paredzēta īpašām situācijām, kas pašas par sevi neatbilst nevienai no Īstenošanas regulas 900.–904. pantā minētajām situācijām (Tiesas 1999. gada 25. februāra spriedums lietā C-86/97 *Trans-Ex-Import, Recueil*, I-1041. lpp., 18. punkts). No minētā 905. panta izriet, ka ievedmuitas nodokļu atlīdzināšana ir atkarīga no diviem kumulatīviem nosacījumiem, proti, pirmkārt, no īpašas situācijas esamības un, otrkārt, no rupjas neuzmanības vai jauna nolūka neesamības no ieinteresētās personas pusēs (Pirmās instances tiesas 2004. gada 12. februāra spriedums lietā T-282/01 *Aslantrans/Komisija, Recueil*, II-693. lpp., 53. punkts). Tādējādi, lai varētu atteikt atlīdzināt nodokli, pietiek ar to, ka nav izpildīts viens no šiem diviem nosacījumiem (Pirmās instances tiesas 1996. gada 5. jūnija spriedums lietā T-75/95 *Günzler Aluminium/Komisija, Recueil*, II-497. lpp., 54. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Aslantrans/Komisija*, 53. punkts).

- 104 Taču no Apstrīdētā lēmuma izriet, ka īpašas situācijas nosacījums šajā gadījumā ir izpildīts, it īpaši sakarā ar faktu par krāpšanu, kurā aktīvi piedalījās muitas ierēdnis, jo šī krāpšana bija pamatā attiecīgajam muitas parādam. Tāpat Komisija noliedza, ka prasītāja būtu darbojusies ar ļaunu nolūku. Tai pat laikā tā uzskatīja, ka tā bija pieļāvusi rupju neuzmanību. Tādējādi Pirmās instances tiesai jāizvērtē tikai tas, vai Komisija ir pareizi novērtējusi to, ka prasītāja, kā tā apgalvo, bija pieļāvusi rupju neuzmanību.
- 105 Šajā sakarā vispirms jāprecizē, ka iepriekš minētajā spriedumā lietā *Söhl & Söhlke*, uz ko atsaucās prasītāja, nav izveidots pilnīgs kritēriju saraksts, kuri jāņem vērā, raksturojot rupjas neuzmanības pieļaušanu. Faktiski šī sprieduma 56. punktā ir norādīts, ka "it īpaši" — tātad nevis tikai — ir jāņem vērā normu sarežģītība, kuru neizpilde ir radījusi muitas parādu, uzņēmēja profesionālā pieredze un izrādītā rūpība. Pārējie kritēriji attiecīgi var būt tādi, kas palīdz novērtēt rupjas neuzmanības pastāvēšanu (šajā sakarā skat. Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-222/01 *British American Tobacco, Recueil*, I-4683. lpp., 71. punkts). Tālāk jānorāda, ka pretēji prasītājas apgalvotajam Komisija šajā gadījumā neaprobežojās ar prasītājas izrādītās rūpības novērtējumu, bet Apstrīdētā lēmumā nēma vērā arī tās profesionālo pieredzi un zināšanas par piemērojamo tiesisko regulējumu.
- 106 Nevar pieņemt prasītājas apgalvojumu, ka Komisijai nebija jāņem vērā attiecīgajās operācijās iesaistīto preču veids. Tiesa faktiski ir atzinusi, ka rupjas neuzmanības novērtēšanā īpaša uzmanība ir jāpievērš pārvadājamo preču veidam (iepriekš minētais spriedums lietā *British American Tobacco*, 72. punkts). Sevišķi muitas operācijas, kas attiecas uz precēm, kuras tiek apliktas ar lieliem nodokļiem, kā cigaretes, īpaši to pārvadājuma laikā ietver īpašu krāpšanas vai zādzības risku.

- 107 Šajā sakarā jānorāda, ka krāpšana ar cigaretēm tai laikā bija ierasta parādība. Cigarešu tirgus faktiski jau pirms 1994. gada, laika, kad risinājās šīs lietas notikumi, bija ipaši labvēlīgs nelegālās tirdzniecības attīstībai (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *British American Tobacco*, 72. punkts). Par prasītājas apgalvojumu, ka šajā periodā uzņēmēji nevarēja iedomāties, ka muitas ierēdņi var būt iesaistīti korupcijas skandālos, jānorāda, ka, pat ja tas tiktu pierādīts, tam nav nozīmes šajā lietā. Komisija, novērtējot īpašo situāciju, nēma vērā apstākli, ka uzņēmēji varēja likumīgi paļauties uz to, ka korumpēti muitas ierēdņi nekaitēs administratīvo funkciju veikšanai.
- 108 Nemot vērā iepriekš minēto, lai novērtētu, vai prasītāja ir pieļāvusi rupju neuzmanību, ir jāizvērtē Komisijas Apstrīdētajā lēmumā minētie apstākļi, kā arī prasītājas izvirzītais iebidums par apgalvoto cēloņsakarības neesamību starp īpašo situāciju un rupjo neuzmanību, ko tai pārmet Komisija.

2. *Par reģistrācijas numuru neierakstīšanu T 1 dokumentu 5. eksemplāros*

— Lietas dalībnieku argumenti

- 109 Prasītāja atzīst, ka šajā lietā nevienā no T 1 dokumenta 1. un 5. eksemplāriem nebija norādīti transporta līdzekļu numuri, taču norāda, ka reģistrācijas numuri bija ierakstīti ar roku 4. eksemplāros. Tā norāda, ka T 1 dokumentu aizpildīšanas brīdi treileru numuri vēl nebija zināmi. Tā precizē, ka 1. eksemplārs tika noplēsts un iekraušanas veidlapa tika piestiprināta katras eksemplāra otrā pusē. Saskaņā ar

prasītājas apgalvoto, kad treileris ieradās, tā reģistrācijas numurs tika ierakstīts 4. eksemplārā, bet iekraušanas veidlapas dēļ šo ierakstu nevarēja veikt citos eksemplāros. 1. eksemplāra noplēšana, kā arī reģistrācijas numura nenorādišana 5. eksemplārā Nīderlandē esot bijusi ierasta prakse, ko vispārīgi akceptējušas muitas iestādes, kā tas izriet no FB 2002. gada 6. augusta rakstiskās liecības.

- 110 Prasītāja arī norāda, ka lielāko daļu sūtījumu uz vietas pārbaudīja Nīderlandes iestādes, kas neizteica nekādus iebildumus par attiecīgajiem T 1 dokumentiem. Tā norāda, ka, sākot ar 1994. gada 1. aprīli, reģistrācijas numuri bija norādīti arī ierakstā par paredzamo izbraukšanu, ko nosūtītāja muitas iestāde nodeva saņēmēja muitas iestādei. Tādējādi transportlīdzekļu numuri bija zināmi gan nosūtītāja, gan saņēmēja muitas iestādēm. Prasītāja turklāt esot izrādījusi īpašu rūpību, katrai kravai uzliekot plombu, kaut gan tai nebija tāds pienākums. Šīs plombas veidojot saikni starp tranzīta dokumentu un kravu, jo prasītājas atļaujas numurs bijis norādīts gan tranzīta dokumentā, gan iekraušanas veidlapā un uz plombas.
- 111 Turklāt prasītāja apgalvo, ka reģistrācijas numuru norādišana T 1 dokumentu 5. un 7. eksemplārā nekādā veidā neveicina kontroli, jo saņēmēja iestādē kontrole tiek veikta ar 4. eksemplāra palīdzību. Tāpat kontrolēts tika nevis transportlīdzeklis, bet gan konteiners vai puspiekabe, kam šajā gadījumā bija uzlikta plomba ar numuriem, kas bija norādīti T 1 dokumentu 4., 5. un 7. eksemplārā.
- 112 Komisija atbild, ka no Īstenošanas regulas 341. panta un 37. pielikuma izriet juridisks pienākums identificēt transportlīdzekli izbraukšanas brīdi. Taču prasītāja šajā lietā apzināti nav norādījusi reģistrācijas numurus T 1 dokumentu 5. eksemplārā, tādējādi

dīvainā veidā sarežģijot muitas iestāžu kontroli un likumīgu preču pārvadāšanas norisi. Tas, ka prasītāja uzlika plombas ar atzītā nosūtitāja numuru, neesot pietiekami, lai nodrošinātu kontroli.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 113 Īstenošanas regulas 37. pielikuma II nodaļas A 18. punktā ir noteikts, ka T 1 dokumenta 18. ailē ir jānorāda transportlīdzekļa identifikācijas dati un valsts piederība. No minētā pielikuma skaidri izriet, ka muitas deklarācijā ir precīzi jānorāda transportlīdzekļa reģistrācijas numurs, kā arī puspiekabes numurs, ja tā reģistrācijas numurs atšķiras no vilcēja numura. 18. aile ir obligāti jāaizpilda, piemērojot Kopienas tranzīta procedūru, un tā ir visos T 1 dokumentu eksemplāros. No tā izriet, ka reģistrācijas numuri ir jānorāda visos T 1 dokumentu eksemplāros, kas tiek izmantoti Kopienas tranzīta procedūrā.
- 114 Šajā lietā nav apstrīdēts, ka transportlīdzekļu reģistrācijas numuri bija norāditi tikai T 1 dokumentu 4. eksemplārā, kas bija adresēts saņēmēja muitas iestādei. Tie nebija norāditi ne 1. eksemplārā, ko paturēja nosūtitāja muitas iestāde, ne 5. eksemplārā, ko saņēmēja muitas iestāde nosūtīja nosūtitāja muitas iestādei. Vispirms jānorāda, ka prasītāja nav varējusi apmierinoši paskaidrot iemeslu, kāpēc 1. un 5. eksemplārā nebija norādīts reģistrācijas numurs. Faktiski, pat ja, kā tā norāda, 1. eksemplārs tika nooplēsts no citiem un ja 4. eksemplārā veiktais ieraksts iekraušanas veidlapu dēļ, nevarēja automātiski nokopēties uz visiem eksemplāriem, nekas nekavēja prasītāju ierakstīt reģistrācijas numuru 1. un 5. eksemplārā ar roku, kā tā to darīja 4. eksemplārā (šajā sakarā skat. Īstenošanas regulas 37. pielikuma I nodaļas

C punkta 2. daļu). Šis ieraksts bija jāveic brīdī, kad bija zināma transportlīdzekļa identifikācija, vai, vēlākais — preču nosūtīšanas brīdī.

- 115 Turklat no *FIOD* ziņojuma (9.7. punkta, 45. lpp.) izriet, ka prasītāja apzināti nenorādīja transportlīdzekļa reģistrācijas numuru, kaut gan muitas dokumentu aizpildīšanas brīdī pirms preču pārvadāšanas tā precīzi zināja treilera reģistrācijas numuru. No ziņojuma (9.7. punkta 46. lpp.) izriet arī tas, ka FB, kas bija atbildīgs par prasītājas muitas formalitāšu kārtošanu, saskaņā ar viņa liecībām no komercaģenta C bija saņēmis norādījumu T 1 dokumentos nenorādīt reģistrācijas numurus. Bet, tā kā FB ir prasītājas darbinieks, tā rīcība šajā lietā ir attiecināma uz prasītāju.
- 116 Prasītāja apgalvo, ka, sākot ar 1994. gada 1. aprīli, reģistrācijas numuri bija norādīti arī ierakstā par paredzamo izbraukšanu, ko nosūtītāja muitas iestāde nodeva saņēmēja muitas iestādei. Tomēr jānorāda, ka ieraksta par paredzamo izbraukšanu sistēma netika izmantota pirmo piecu operāciju laikā no 1994. gada 16. februāra līdz 23. martam un ka Vācijas iestādes šo sistēmu izveidoja tikai 1994. gada augustā, t.i., pēc pēdējās operācijas šajā lietā — 1994. gada 5. jūlijā.
- 117 Prasītāja norāda arī, ka uz konteineriem un puspiekabes bija plombas ar numuriem, kas minēti tranzīta dokumentā. Tā šajā sakarā apgalvo, ka kontrolēts tiek nevis transportlīdzeklis, bet gan konteineri vai puspiekabe. Tomēr jāatzīmē, ka šajā lietā plombas uzlikšana bija brīvprātīgs pasākums, kamēr reģistrācijas numuru norādišana bija obligāta. Turklat plombu numuri norāda tikai uz šajā lietā deklarējamo

preču saistību ar pārvadāšanai izmantotajiem konteineriem vai piekabi, nevis pašu transportlīdzekli. Šajā sakarā jāatgādina, ka īstenošanas regulas 37. pielikumā ir skaidri noteikts, ka deklarācijā ir jānorāda gan vilcēja, gan piekabes reģistrācijas numurs. Tādējādi jāatzīst, ka šajā lietā plombu uzlikšana neattaisno transportlīdzekļa reģistrācijas numura nenorādišanu.

- 118 Prasītāja arī apgalvo, ka reģistrācijas numura norādišana citos eksemplāros, izņemot 4. eksemplāru, nekādi neveicināja kontroli, jo saņēmēja iestādē kontrole tika veikta ar šī eksemplāra palīdzību. Ja, kā to nosaka muitas tiesiskais regulējums, nosūtītāja muitas iestādes rīcībā būtu bijusi informācija par transportlīdzekļu reģistrācijas numuriem, kas pārvadāja tranzīta procedūrai pakļautās preces, šī iestāde, iespējams, būtu varējusi vai nu pieprasīt citām muitas iestādēm, it īpaši T 1 dokumentos norādītajai saņēmēja muitas iestādei, pārbaudīt attiecigos transportlīdzekļus preču piegādes brīdī, vai arī lūgt kompetentajām iestādēm pārbaudīt transporta līdzekļus pa ceļam. Taču, tā kā nosūtītāja muitas iestādei iesniegtajos 1. un 5. eksemplārā nebija norādes par transportlīdzekļiem, vēlāka šo operāciju kontroles iespēja bija ļoti ierobežota.
- 119 Visbeidzot, prasītāja norāda, ka reģistrācijas numuru nenorādišana 5. eksemplārā Niderlandē ir ierasta, muitas iestāžu atbalstīta prakse. Turklat tā apstiprina, ka preču nosūtīšanas brīdī Niderlandes iestādes visbiežāk mēdza pārbaudīt T 1 dokumentus un nekādus iebildumus necēla. Taču, pat pieņemot, ka šie apgalvojumi tiktu pierādīti, jānorāda, ka prasītāja kā pieredzējusi deklarētāja nevar pamatoties ne uz zināmu praksi nozarē, ne uz sākotnēju Niderlandes muitas iestāžu rīcības trūkumu, lai attaisnotu to, ka tā neievēroja tai saistošus formālus muitas procedūras pienākumus.

- 120 Tādējādi jāatzīst, ka prasītāja nav izpildījusi savus deklarētājas pienākumus. Formālu Kopienas muitas procedūras pienākumu pārkāpums, kā, piemēram, izmantoto transportlīdzekļu reģistrācijas numuru nenorādišana, var būt apstāklis, kas liecina par rupjas neuzmanības pielaušanu no uzņēmēja pusēs (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *British American Tobacco*, 70. punkts). Turklat jāatzīst, ka šis pārkāpums šajā lietā varēja sarežģīt muitas operāciju kontroli. Reģistrācijas numurs faktiski bija norādīts tikai T 1 dokumentu 4. eksemplārā, proti, tajā, kuru apzīmogoja korumpētais muitnieks. Nosūtītāja iestādes ierēdņiem iesniegtajā 1. un 5. eksemplārā minētie reģistrācijas numuri turpretim nebija norādīti. Kā minēts iepriekš, šis apstāklis kavēja nosūtītāja muitas iestādes ierēdņu iespējas kontrolēt apstrīdētās operācijas.
- 121 Tādējādi jāatzīst, ka Komisija nav kļūdījusies, uzskatot, ka prasītāja, T 1 dokumentu 5. eksemplārā nenorādot transportlīdzekļu reģistrācijas numurus, pielāva rupju neuzmanību.

3. Par muitas dokumentos norāditās saņēmēja muitas iestādes maiņu

— Lietas dalībnieku argumenti

- 122 Prasītāja atzīst, ka visi attiecīgie pārvadājumi tika saņemti Filipsroitas iestādē, arī tie, kuru tranzīta dokumentos kā saņēmēja muitas iestāde bija norādīta Širndinga. Tā tomēr apgalvo, ka Īstenošanas regulas 356. panta 3. punktā ir skaidri atļauta saņēmēja muitas iestādes maiņa. Tā precizē, ka no Muitas kodeksa 204. panta un 96. panta 1. punkta izriet, ka deklarētājs ir atbildīgs par preču uzrādišanu muitas

iestādē — vienalga kurā, jo deklarētājs praktiski nevar ietekmēt pārvadātāja veikto iestādes un maršruta izvēli. Turklāt ieraksta par paredzamo izbraukšanu sistēmā iestādei, kurā preces tiek uzrādītas, ir pienākums pazīnot par šo faktu tādā veidā, lai par šim izmaiņām būtu informēta nosūtītāja muitas iestāde un saņēmēja muitas iestāde, kas norādita muitas dokumentā.

- 123 Prasītāja norāda, ka tā visos gadījumos saņēmēja iestādi ierakstīja atbilstoši komercaģenta C norādījumiem, jo tai nebija tiešu līgumu ar pircējiem, un uzsver, ka pārvadātāji darbojās nevis pēc tās, bet gan pēc pircēju norādījumiem. Tā arī apgalvo, ka, tā kā abi apgalvotie pircēji atradās Slovākijā, Širndingas iestādes izvēle bija loģiska. Tomēr, kā atklājās Nīderlandes pārvadātāju organizācijas 1993. gadā veiktajā aptaujā, šajā muitas postenī bieži notika būtiska kavēšanās, kas, pēc prasītājas domām, izskaidroja pārvadātāju maršrutos pa ceļam veiktās izmaiņas.
- 124 Turklāt prasītāja norāda, ka tad, kad tā konstatēja, ka visi attiecīgajām operācijām atbilstošie T 1 dokumenti tika apzīmogoti Filipsroitas iestādē, tā pēdējām divām operācijām to norādīja kā saņēmēja muitas iestādi (1994. gada 28. jūnija T 1 dokuments Nr. 120936 un 1994. gada 5. jūlija T 1 dokuments Nr. 120986).
- 125 Komisija precizē, ka tās prasītājai adresētā kritika neattiecas uz saņēmēja muitas iestādes maiņu pa ceļam, bet to, ka vismaz deviņos no vienpadsmīt attiecīgajiem T 1 dokumentiem tā norādīja saņēmēja muitas iestādi, zinot vai — saprātīgi spriežot — iespējams zinot, ka šī norāde nebija pareiza. Ne agrāk kā 1994. gada 28. jūnijā, t.i., pēc četriem mēnešiem un deviņiem sūtījumiem, prasītāja T 1 dokumentos norādīja

Filipsroitas iestādi. Tādējādi tā nebija rīkojusies ar pienācīgu rūpību, jo T 1 veidlapās norādītā informācija nebija precīza.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- ¹²⁶ Jāatzīst, ka visas kravas, kas bija pakļautas attiecīgajām muitas operācijām, tika uzrādītas Filipsroitas muitas iestādē. Šī iestāde ir saņēmēja muitas iestāde šīm operācijām Kopienas ārējā tranzīta procedūras piemērošanai. Ir noskaidrots, ka no vienpadsmīt attiecīgajām deklarācijām vismaz pirmajās deviņās bija norādīta cita saņēmēja muitas iestāde, proti, Širndinga.
- ¹²⁷ Prasītāja apgalvo, ka saskaņā ar Īstenošanas regulas 356. panta 3. punktu Kopienas tranzīta operācija var tikt pabeigta citā iestādē, nevis tajā, kas norādīta attiecīgajā T 1 dokumentā. Tomēr jāatzīst, ka Komisija ir pareizi norādījusi, ka prasītājai adresētā kritika neattiecas uz to, ka pa ceļam tika mainīta saņēmēja muitas iestāde, bet uz to, ka, iesniedzot deklarācijas, muitas iestādēm ar nodomu vai aiz neuzmanības tika sniegtas nepareizas norādes.
- ¹²⁸ Taču, kā izriet no Īstenošanas regulas 199. panta un minētās regulas 37. pielikuma, muitas iestādei iesniegta, deklarētāja parakstīta deklarācija rada atbildību par deklarācijā sniegto ziņu pareizību un pievienoto dokumentu autentiskumu. No tā izriet, ka nepareizas informācijas norādišana muitas deklarācijā ar nodomu vai aiz neuzmanības ir deklarētāja pienākumu pārkāpums.

- 129 Taču atsevišķi lietas materiālu dokumenti ļauj secināt, ka prasītāja pretēji tās apgalvotajam jau muitas dokumentu aizpildīšanas brīdī zināja, ka muitas iestāde, ko tā norādīja, nebija iestāde, kurā šīs preces tiks uzrādītas. Niderlandes iestādes *FIOD* ziņojumā secināja, ka prasītāja ar nodomu bija norādījusi nepareizu saņēmēja muitas iestādi. Ziņojumā (5.1. punkts, 24. lpp.) ir it īpaši norādīts, ka "T 1 dokumentos (izņemot divus pēdējos pārvadājumus), kā arī nosūtišanas informācijā, ko apsūdzētais [FB] aizpildīja 1994. gada marta vidū un kas iesniegta Delfzeilas muitā, kā saņēmēja muitas iestāde pēc [komercaģenta C] nodoma un norādījuma visos gadījumos bija norādīta Širndinga, lai gan īstenībā saņēmēja muitas iestāde bija Filipsroita, ko apsūdzētie [B] un [FB] zināja". Ziņojums (5.3.1. punkts, 25. lpp.) satur arī šādu FB liecību: "Es zināju, ka cigaretes ies caur Filipsroitu. [...] Man vienmēr pēc [komercaģenta C] norādījumiem kā saņēmēja muitas iestāde bija jānorāda Širndinga". Šajā sakarā jānorāda, ka šajā lietā FB ir pretrunā ar saviem iepriekšējiem apgalvojumiem 2002. gada 30. septembra liecībā par to, ka viņš kravas nosūtišanas brīdī nezināja, ka tā tiks uzrādīta Filipsroitas posteņi. Pirmās instances tiesa tomēr uzskata, ka šī liecība, kas sniegtā vienīgi šīs lietas mērķiem, nevar atņemt pierādījuma vērtību tām liecībām, ko FB sniedza Niderlandes iestādēm to veiktās izmeklēšanas laikā.
- 130 Tādējādi jāsecina, ka lielākajā daļā strīdīgo operāciju prasītāja noformētajos muitas dokumentos apzināti norādīja nepareizu saņēmēja iestādi. Taču šāda rīcība ne tikai veido prasītājas kā deklarētājas un attiecīgajās operācijās galvenās atbildīgās formālo pienākumu pārkāpumu, bet arī bija tāda, ka tā varēja traucēt muitas iestāžu kontroles iespējas. Nosūtitāja iestāde, faktiski nebūdama informēta par to, ka cigaretes tiks uzrādītas Filipsroitas iestādē, nevarēja minētās iestādes iepriekš par to brīdināt. Šīs apstāklis varēja veicināt korumpētā muitnieka Maurica krāpnieciskās darbības, jo viņa kolēģi Filipsroitas iestādē nebija informēti par gaidāmo lielo cigarešu kravu.

- 131 Šo secinājumu neapgāž prasītājas arguments, saskaņā ar kuru ieraksta par paredzamo izbraukšanu sistēmā iestādei, kurā preces faktiski tiek uzrādītas, par to ir jāpaziņo nosūtitāja muitas iestādei un muitas dokumentā norādītajai saņēmēja muitas iestādei. Faktiski, pat pieņemot, ka šī sistēma būtu efektīvi izmantota šajā lietā, jāatzīst, ka nepareizas saņēmēja muitas iestādes norādišana apdraud arī ieraksta par paredzamo izbraukšanu sistēmas mērķi nodrošināt, lai saņēmēja muitas iestāde iepriekš būtu brīdināta, ka ceļā atrodas krava ar paaugstināta riska precēm.
- 132 Tāpēc jāatzīst, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, uzskatot, ka prasītāja apzināti norādijsa saņēmēja muitas iestādi, iepriekš zinot, ka tā nav pareiza, kā arī ņemot šo faktu vērā savā vērtējumā par to, ka prasītāja pieļāva rupju neuzmanību.

4. Par T 1 dokumentu 5. eksemplāra nosūtišanas veidu

— Lietas dalībnieku argumenti

- 133 Prasītāja apgalvo, ka muitas dokumentu nodošana no saņēmēja muitas iestādes noslēgšanas iestādei oficiālā ceļā radīja ievērojamu nokavēšanos un ka Niderlandes iestādes to bija informējušas par to, ka bija atļauts T 1 dokumentu 5. eksemplārus nosūtīt tieši saņēmēja iestādei. Tā apgalvo, ka tāpēc tā vadītājam un komercaģentam C bija iedevusi apmaksātas aploksnes ar Küvordenas iestādes adresi, kas nododamas

Vācijas iestādēm. Tomēr Vācijas muitnieks šīs aploksnes neizmantoja, uzticot 5. eksemplāru vaditājam vai komercaģentam C, kas to nodeva prasītājai, kura savukārt to nodeva Nīderlandes muitas iestādēm. Saskaņā ar prasītājas teikto šāda nosūtišanas sistēma, kas gan nebija ierasta, nebija arī pretrunā ar Īstenošanas regulas 356. panta 2. punktu, kurā nav precizēti noteikumi par to, kā saņemēja muitas iestādei ir jānosūta T 1 dokuments.

¹³⁴ Turklāt, kad tika noskaidrots, ka 1994. gada 16. februāra T 1 dokumenta (T 1 dokuments Nr. 120228) 5. eksemplārs, kas attiecas uz pirmo operāciju šajā lietā, nebija nosūtīts Kūvordenas iestādei, prasītāja vispirms telefoniski, pēc tam ar 1994. gada 25. februāra faksu sazinājās ar tā noslēgšanas nodaļu, vispirms nosūtot minētā eksemplāra kopiju, bet vēlāk — oriģinālu. Ar 1994. gada 15. un 28. marta faksiem tā nosūtīja arī veidlapu Nr. 5 kopijas, kas attiecās uz 1994. gada 25. februāru un 23. marta operācijām (T 1 dokuments Nr. 120274 un Nr. 120410). Prasītāja šo procedūru izmantoja arī turpmākajiem pārvadājumiem. Tāpēc Nīderlandes muitas iestādes esot bijušas pilnībā informētas par izmantoto nodošanas sistēmu un esot skaidri akceptējušas strīdīgos muitas dokumentus.

¹³⁵ Visbeidzot, prasītāja apgalvo, ka, ja Pirmās instances tiesa atzītu, ka izmantotā procedūra ir pārkāpusi muitas tiesisko regulējumu, šajā gadījumā, izvērtējot rupjas neuzmanības jēdzienu, esot jāņem vērā attiecīgā regulējuma sarežģītība atbilstoši iepriekš minētajam spriedumam lietā *Söhl & Söhlke*.

- 136 Komisija apgalvo, ka Īstenošanas regulas 356. panta 2. punkts nerada nekādas šaubas par procedūru, kas jāievēro, nosūtot T 1 dokumenta 5. eksemplāru; šajā pantā nekas neļauj secināt, ka ir atļauta trešo personu iejaukšanās. Tā esot parasta administratīva procedūra, kas ļauj muitas iestādēm kontrolēt veiksmīgu tranzīta norisi. Taču prasītājai kā transporta nozarē pieredzējušai uzņēmējai nevajadzēja pieļaut aktīvu iesaistīšanos 5. eksemplāra nodošanā.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 137 Īstenošanas regulas 356. panta 2. punktā ir noteikts, ka tad, kad preces tiek uzrādītas, saņēmēja muitas iestāde T 1 dokumenta eksemplāros ieraksta ziņas par veiktajām pārbaudēm un vienu eksemplāru tūlit nosūta nosūtitājai muitas iestādei. Minētās regulas 358. pantā ir paredzēts, ka katra dalībvalsts ir tiesīga izraudzīties vienu vai vairākas centrālās iestādes, kurām galamērķa valsts kompetentās muitas iestādes nogādā atpakaļ dokumentus. No tā izriet, ka T 1 dokumenta 5. eksemplāra nosūtišanai jānotiek administratīvā ceļā — tieši no saņēmēja muitas iestādes nosūtitāja muitas iestādei, iespējams, ar centrālās iestādes, ko šim mērķim izraudzījušās dalībvalstis, palīdzību. Kā Komisija ir izskaidrojusi savā atbildē Pirmās instances tiesas noteikto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros, nosūtišana notiek ar galamērķa valsts muitas iestāžu atbilstoši apzīmētu aplokšņu palīdzību, kuru apzīmēšana notiek ar speciālu zīmogu, pasta sūtījumu apzīmogošanas ierīci vai speciāliem apzīmogošanas pasākumiem, par kuriem tiek paziņots Komisijai un kurus atpazīst citas valsts pārvaldes kompetentās iestādes.

- 138 Kopienas muitas tiesiskais regulējums tādējādi nepielauj, ka saņēmēja muitas iestāde varētu uzticēt trešajām personām, it īpaši privātiem uzņēmējiem, kas piedalās

tranzīta operācijā, pienākumu nodot nosūtītāja muitas iestādei T 1 dokumenta 5. eksemplāru. Faktiski, ņemot vērā tranzīta dokumenta T 1 neapstridami būtisko lomu Kopienas ārējā tranzīta procedūras likumīgā norisē (iepriekš minētais spriedums lietā *British American Tobacco*, 52. punkts), kā arī tā 5. eksemplāra nozīmi iespējama muitas nodokļa parāda noteikšanā vai paziņošanai nosūtītāja muitas iestādei par iespējamiem pārkāpumiem preču pārvadājuma laikā, šī eksemplāra nodošanai obligāti ir jānotiek starp muitas iestādēm, bez uzņēmēju piedalīšanās. To piedalīšanās nosūtīšanā negarantē attiecīgo dokumentu un to satura autentiskumu un palielina krāpšanas iespējas.

- ¹³⁹ Atbildē uz Pirmās instances tiesas jautājumiem prasītāja atzina, ka tās veiktā procedūra ir atšķirusies no tās iepriekšējās prakses. Šis nosūtīšanas veids nav arī bijis tāds, par kādu prasītāja bija vienojusies ar komercaģēntu C — izmantot apmaksātās aploksnes, uz kurām bija norādīta Kūvordenas muitas noslēgšanas iestādes adrese un kuras vadītājam bija jānodod saņēmēja muitas iestādei, lai ar to palidzību 5. eksemplārs tiktu nosūtīts noslēgšanas iestādei pa pastu. Izmantotās procedūras prettiesisko raksturu ļoti labi ilustrē šādas FB liecības, ko satur *FIOD* ziņojums (8.3. punkts, 40. un 41. lpp.):

“[5. eksemplāru] man nodeva [komercaģents C] vai tieši [B] [FB priekšnieks] [...]. Katru reizi mana pirmā reakcija bija bailes [...]. Es iestādē izteicu savu izbrīnu un sūdzējos [B] [...]. Es nebiju vienojies ar [B] par vēlāku nosūtīšanu noslēgšanas iestādei [...]. Kad kādu dienu [komercaģents C] atgriezās ar apzīmogotu [5. eksemplāru], man mati sacēlās stāvus, es biju gan pārsteigts, gan nikns, ka viņš neievēroja vienošanos. Es par to informēju [B] un [komercaģēntu C] [...]”

- 140 Turklāt jānorāda, ka prasītāja par izmantoto nosūtišanas veidu zināja, pirms tika nosūtīta otrā cigarešu krava, uz kuru attiecās 1994. gada 25. februāra operācija. Taču, lai gan šis nosūtišanas veids ne tikai pārkāpa muitas tiesisko regulējumu, bet arī bija pretrunā ar to, par ko tā bija vienojusies ar komercaģentu C, prasītāja akceptēja minētās metodes izmantošanu desmit vēlākās operācijās, piedaloties to realizēšanā.
- 141 Prasītāja tomēr apgalvo, ka šo nosūtišanas procedūru akceptēja Nīderlandes iestādes. Tā it īpaši apgalvo, ka tad, kad tā no komercaģenta C sākusi saņemt 5. eksemplārus, tā vairākas reizes telefoniski sazinājusies ar muitu un saņemusi tās piekrišanu. Tā arī apgalvo, ka nosūtījusi tai 5. eksemplārus un tie tikuši pieņemti. Taču, neskatoties uz noteiktiem kontaktiem prasītājas un Nīderlandes iestāžu starpā, no lietas materiāliem tomēr neizriet, ka Nīderlandes iestādes būtu skaidri akceptējušas izmantoto nosūtišanas veidu. Turpretim ir skaidrs, ka Nīderlandes iestādes nav uzskatījušas par pieņemamu privātu uzņēmēju piedalīšanos nosūtišanā. FIOD ziņojums (3.2.3. punkts, 18. lpp.) satur šādu Groningenas [Groningue] rajona muitnieka liecību: "Es nekad neesmu ticis informēts par to, ka piektie eksemplāri Kūvordenas muitas noslēgšanas dienestam būtu nosūtīti ar [prasītājas] starpniecību. Mēs nekad neesam devuši savu piekrišanu šādam noformēšanas veidam [...]. Es neesmu aizliedzis nosūtīt piekto eksemplāru citā veidā (Vācijas muitai to nosūtot tieši noslēgšanas dienestam Kūvordenā). Turpretim es aizliedzu vai būtu aizliedzis nosūtīt piekto eksemplāru noslēgšanas dienestam Kūvordenā citā veidā ar [prasītājas] starpniecību". Tāpēc jāatzīst, ka šis lietas apstākļos prasītāja nevar vienkārši pamatoties uz to, ka Nīderlandes iestādes zināmu laiku nereagēja uz 5. eksemplāra nosūtišanas veidu, lai pamatotu savu pārliecību par šī veida likumību.

- 142 Visbeidzot, nevar pieņemt prasītājas pakārtoto argumentu par piemērojamā tiesiskā regulējuma sarežģītibu. Kā norādīts iepriekš, no īstenošanas regulas 356. panta nepārprotami izriet, ka tieši saņēmēja muitas iestāde nosūta T 1 dokumenta 5. eksemplāru nosūtitāja iestādei, bez trešo personu starpniecības.
- 143 Nemot vērā iepriekš minēto, jāatzīst, ka prasītāja kā Kopienas tranzītā pieredzējusi uzņēmēja nedrikstēja aktīvi iesaistīties attiecīgo dokumentu 5. eksemplāru nosūtišanā. Jānorāda arī, ka šajā lietā izmantotais 5. eksemplāru nosūtišanas veids ne tikai rada Kopienas tranzīta procedūras formālo normu pārkāpumu, bet arī veicina krāpšanu. Administratīvā ceļa neizmantošana un it īpaši tas, ka dokumenti netika nodoti Vācijas centrālajai iestādei, izslēdza iespēju, ka Vācijas iestādes varētu pārbaudīt reģistrācijas numurus, ko attiecīgajos T 1 dokumentos ierakstīja korumpētais muitnieks un kuri, jāatgādina, īstenībā atbildā numuriem, kas izmantoti citu preču un citu muitas dokumentu reģistrēšanai. Šo divējādo raksturu acīmredzami varēja atklāt Vācijas iestādes, bet Nīderlandes noslēgšanas iestādes to nevarēja konstatēt.
- 144 Tādējādi jāatzīst, ka Komisija nav kļūdījusies, nemot vērā prasītājas piedalīšanos prettiesiskajā T 1 dokumentu 5. eksemplāru nosūtišanā, novērtējot, ka tā ir pieļāvusi rupju neuzmanību.

5. Par nepietiekamu informāciju par pircējiem

— Lietas dalībnieku argumenti

- 145 Prasītāja apgalvo, ka tai astoņus gadus bijušas apmierinošas darījumu attiecības ar komercaģentu C un ka nekas tai nav licis neuzticēties pircējiem, kuru interesēs viņš darbojās. Tas, ka Komisija pieprasā, lai tā no komercaģenta iegūtu informāciju par pircējiem, ignorē reālo situāciju starptautiskajā tirdzniecībā, jo komercaģents nepavisam nav ieinteresēts, lai abām darījuma pusēm būtu tiešas attiecības. Šāda kontrole turklāt joti reti tika veikta Kopienas ārējā tranzītā, īpaši gadījumos, kur deklarētājs darbojās pēc saņēmēja norādījumiem. Turklāt šajā gadījumā neesot bijis iemesla pārbaudīt pircēju maksātspēju, jo maksājums tika veikts skaidrā naudā.
- 146 Komisija apgalvo, ka prasītājai, īpaši ņemot vērā tās dubulto statusu kā preču pārdevējai un deklarētājai, bija jāmēģina pārbaudīt, vai pircēji, kuru identitāte tai bija zināma, patiešām eksistē, un bija jāveic minimāli drošības pasākumi, lai novērstu to, ka tā kalpoja par aizsegu fiktīvam pārdevumam, kas varēja novest pie krāpšanas Kopienas tranzītā.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 147 Prasītāja nemēģināja iegūt konkrētu informāciju par apgalvotajiem pircējiem precēm, kas bija attiecīgo muitas operāciju objekts. Tomēr, ņemot vērā šīs lietas apstākļus, it īpaši ilgās darījumu attiecības starp prasītāju un komercaģentu C, kurš apgalvoja, ka pārstāv šos pircējus, kā arī starptautiskās preču pārdošanas īpatnības, it īpaši grūtības, kas saistītas ar ātru konkētas informācijas ieguvi par citās valstis esošiem uzņēmumiem, Pirmās instances tiesa uzskata, ka ar šo apstākli vien nepietiek, lai novērtētu, ka prasītāja ir pieļāvusi rupju neuzmanību.

6. *Par cēloņsakarības neesamību starp atsevišķiem faktiem un prasītājai pārmestu rupjo neuzmanību*

— Lietas dalībnieku argumenti

- 148 Prasītāja apgalvo, ka no Muitas kodeksa 239. panta 1. punkta otrā ievilkuma izriet, ka muitas nodokli var neatlaist tikai tad, ja attiecīgo īpašo situāciju ir radījuši apstākļi, kuru pamatā ir lūguma iesniedzēja rupja neuzmanība. Taču šajā lietā neesot nekādas cēlonu un sekū attiecības starp šo situāciju, proti, Vācijas muitnieka veikto krāpšanu, un četriem apstākļiem, ar kuriem Komisija pamato savu apgalvotās rupjās neuzmanības novērtējumu. Faktiski šī krāpšana nebija ne reģistrācijas numuru nenorādišanas, ne pircēju identitātes nepārbaudišanas sekas. Turklāt saņēmēja muitas iestādes maiņa un neierastā T 1 dokumenta 5. eksemplāra nosūtišana tikai izraisīja muitas iestāžu aizdomas un palielināja krāpšanas risku.

- 149 Komisija apgalvo, ka pieteikumu par nodokļa atlaišanu var noraidīt, ja lūguma iesniedzējs ir pielāvis rupju neuzmanību neatkarīgi no saiknes ar īpašo situāciju, uz ko tas atsaucas. Komisija katrā ziņā uzskata, ka šajā lietā pastāv cēloņsakars starp īpašo situāciju un prasītājas pieļauto rupjo neuzmanību, jo šī neuzmanība veicināja krāpšanas īstenošanu un apgrūtināja tās atklāšanu.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 150 Saskaņā ar Muitas kodeksa 239. pantu ievedmuitas nodokļus var atmaksāt vai atlaist situācijās, kuras radījuši apstākļi, kuros nav ne attiecīgās personas ļauna nolūka, ne rupjas neuzmanības. Turklat Īstenošanas regulas 905. pantā ir paredzēts, ka pieteikumam ir jāpievieno pierādījumi, kas liecina par īpašu situāciju, kuru radījuši apstākļi, kuros nav ne attiecīgās personas ļauna nolūka, ne rupjas neuzmanības. Pretēji Komisijas apgalvojumam no šo normu satura izriet, ka ir jāpastāv saiknei starp uzņēmējam pārmesto neuzmanību un konstatēto īpašo situāciju. Ja šādas saiknes nav, noraidīt pieteikumu par nodokļa atlaišanu vai atmaksāšanu nodokli ir netaisnīgi. Tomēr pretēji prasītājas apgalvotajam nav nepieciešams, lai īpašā situācija būtu attiecīgās personas neuzmanības tiešas un nepastarpinātas sekas. Šajā sakarā pietiek, ja neuzmanība ir veicinājusi vai atvieglojusi preču slēpšanu no muitas kontroles.
- 151 Šajā lietā īpašo situāciju radīja fakts, ka prasītāja bija upuris krāpšanai, kura varēja notikt, jo tajā līdzdarbojās valsts muitas dienesta ierēdnis. Tādējādi ir nepieciešams, lai dažādās darbības, kas tiek pārmestas prasītājai kā rupjas neuzmanības daļa, būtu veicinājušas vai atvieglojušas šo krāpšanu.

- 152 Taču jau ir atzīts (skat. 118., 120., 130. un 143. punktu), ka trīs darbības, ko prasītājai pārmet kā rupjas neuzmanības daļu, proti, reģistrācijas numuru nenorādišana T 1 dokumentu 5. eksemplāros, nepareiza saņēmēja muitas iestādes norāde Šīrndingā un prettiesiskais T 1 dokumentu 5. eksemplāru nosūtīšanas veids, veicināja krāpšanas īstenošanu un tādējādi — preču slēpšanu no muitas kontroles, it īpaši sarežģījot valsts muitas iestāžu veikto attiecīgo operāciju likumīgas norises pārbaudi.
- 153 Tātad iebildums par cēloņsakarības neesamību ir noraidāms.

7. Secinājums par otro pamatu

- 154 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Komisijai lēmuma pieņemšanā, piemērojot vispārīgo taisniguma klawzulu, kas noteikta Kopienas muitas tiesiskajā regulējumā, ir rīcības brīvība (Pirmās instances tiesas 1995. gada 9. novembra spriedums lietā T-346/94 *France-aviation/Komisija, Recueil*, II-2841. lpp., 34. punkts, un iepriekš minētie spriedumi lietās *Primex Produkte Import-Export u.c./Komisija*, 60. punkts; *Mehibas Dordtselaan/Komisija*, 46. un 78. punkts, un *Aslantrans/Komisija*, 55. punkts). Jānorāda arī, ka ievedmuitas nodokļu atlaišana vai atmaksāšana, ko var piešķirt pie noteiktiem nosacījumiem un speciāli tam paredzētos gadījumos, veido izņēmumu no parastās importa un eksporta procedūras, un tādējādi normas, kurās paredzēta šāda atmaksāšana vai atlaišana, ir jāinterpretē šauri (iepriekš minētie spriedumi lietās *Söhl & Söhlke*, 52. punkts, un *Aslantrans/Komisija*, 55. punkts). Tā kā rupjas neuzmanības neesamība ir obligāts nosacījums, lai pretendētu uz ievedmuitas nodokļu atlaišanu vai atmaksāšanu, šis jēdziens īpaši ir interpretējams tādējādi, ka to lietu skaitam, kurās nodoklis tiek atmaksāts vai atlaists, ir jāpaliek ierobežotam (iepriekš minētais spriedums lietā *Söhl & Söhlke*, 52. punkts).

- 155 Šajā lietā prasītāja attiecīgajās muitas operācijās bija galvenā atbildīgā par Kopienas ārējā tranzīta procedūru. Tādējādi prasītāja kā galvenā atbildīgā par šīm operācijām bija uzņēmusies īpašu atbildību.
- 156 Tomēr prasītāja vairākkārt apzināti pārkāpa tai saistošos Kopienas ārējā tranzīta procedūras pienākumus. Faktiski, pirmkārt, nenorādot transportlīdzekļu reģistrācijas numurus, tā neievēroja Īstenošanas regulas 37. pielikumā paredzēto pienākumu. Otrkārt, muitas deklarācijās norādot nepareizu informāciju par saņēmēja iestādi, tā pārkāpa pienākumus, ko tai uzliek Īstenošanas regulas 199. pants un minētās regulas 37. pielikums. Visbeidzot, treškārt, piedaloties prettiesiski veiktajā T 1 dokumentu 5. eksemplāru nosūtīšanā, tā veicināja Īstenošanas regulas 356. pantā ietvertās normas pārkāpumu. Pārkāptās normas turklāt nebija ne īpaši sarežģītas, ne tādas, lai tām būtu nepieciešama sarežģīta interpretācija. Turklāt prasītāja šajā nozarē bija ļoti pieredzējusi uzņēmēja. Šie pārkāpumi ne tikai bija pamatā Kopienas tranzīta procedūras formālo pienākumu neizpildei, bet turklāt arī veicināja krāpšanas īstenošanu un preču slēpšanu no muitas kontroles, it īpaši, sarežģijot valsts muitas iestāžu veikto attiecīgo operāciju likumīgas norises pārbaudi. Visbeidzot, jāuzsver, ka attiecībā uz muitas operācijām ar cigaretēm, kas ir riska preces, prasītājas pienākums bija izrādīt īpašu rūpību.
- 157 No iepriekš minētā izriet, ka Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, atzīstot, ka, nemot vērā visus lietas apstākļus, prasītāja ir pieļāvusi rupju neuzmanību Muitas kodeksa 239. panta un Īstenošanas regulas 905. panta izpratnē.

158 Tādējādi šis pamats ir noraidāms.

Par trešo pamatu — samērīguma principa pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 159 Prasītāja apgalvo, ka Muitas kodeksa 239. pants ir jāinterpretē un jāpiemēro saskaņā ar samērīguma principu. Taču, nesmot vērā pieprasito nodokļu summu un tās uzņēmējdarbības apmēru, pieteikuma par nodokļa atlaišanu noraidišana nozīmē ļoti būtisku kaitējumu un, lai nepārkāptu samērīguma principu, paredz, ka apgalvotajai Komisijas konstatētajai neuzmanībai ir jābūt īpaši smagai. Visbeidzot, Komisija pret prasītāju esot izturejusies pārlieku stingri, kaut gan neuzmanībai, kas tai tiek pārmesta, esot pakārtota loma salīdzinājumā ar Vācijas muitnieka krāpniecisko darbību.
- 160 Komisija atzīmē, ka samērīguma princips šajā lietā ir jāpiemēro, interpretējot normas, kas regulē muitas parāda atlaišanu, nevis jautājumu par to, vai šāds parāds pastāv. Tā norāda, ka Tiesa ir atzinusi, ka nav nesamērīgi, ja uzņēmējs sakarā ar to, ka tam ir jāatmaksā muitas parāds, kļūst maksātnespējīgs (Tiesas 1996. gada 14. maija spriedums lietas C-153/94 un C-204/94 *Faroe Seafood u.c., Recueil, I-2465. lpp., 116. lpp.*). Visbeidzot, Komisija Apstrīdētajā lēmumā esot nēmusi vērā samērīguma principu, bet nopietnie pārmetumi, kurus var adresēt prasītājai, nav ļāvuši atlaist nodokli.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 161 Jānorāda, ka prasītājai uzlikta muitas parāda summa ir saistīta ar to preču — attiecīgo Kopienas tranzīta operāciju objekta — ekonomisko nozīmīgumu, it īpaši maksājumu un nodokļu summu, ar ko ir apliktas šīs preces, proti, cigaretes. Tas, ka pieprasītā ievedmuitas nodokļa summa ir ievērojama, pieder pie uzņēmējdarbības riska kategorijas, kurai uzņēmējs ir pakļauts (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Faroe Seafood u.c.*, 115. punkts). Tāpēc nodokļa, kuru ir lūgts atlaist, apmērs kā tāds nav faktors, kas varētu ietekmēt to nosacījumu novērtējumu, no kuriem ir atkarīga atlaides piešķiršana. Tādējādi jāsecina, ka Komisija šajā lietā, izvērtējot attiecīgo pieteikumu, nav pārkāpusi samērīguma principu, neņemot vērā ekonomisko kaitējumu, ko prasītājai rada lēmums par pieteikuma noraidīšanu.
- 162 Attiecībā uz prasītājas argumentu, ka rupjai neuzmanībai, ko tai pārmet Komisija, ir pakārtota loma salīdzinājumā ar Vācijas muitnieka izdarīto krāpšanu, pietiek konstatēt, ka Komisija minēto krāpšanu ir nēmusi vērā, jo šīs apstāklis pamatoja īpašas situācijas pastāvēšanas novērtējumu šajā lietā. Taču, novērtējot tiesību uz nodokļa atlaišanu otro nosacījumu, proti, rupjas neuzmanības neesamību, Komisija pamatoti ir nēmusi vērā prasītājai piedēvējamu darbību un bezdarbību, kas, kā atzīts, veicināja krāpšanas izdarīšanu un sarežģīja tās atklāšanu. Tādējādi Komisija, izvērtējot prasītājas rīcību, nav pārkāpusi arī samērīguma principu.
- 163 Tāpēc šīs pamats ir noraidāms.

Par ceturto pamatu — muitas parāda neesamību

Lietas dalībnieku argumenti

- 164 Prasītāja tiesas sēdē izvirzīja jaunu pamatu sakarā ar jaunatklātu apstākli. Tā apgalvo, ka no iepriekš minētā Prāgas *Vrchni Soud* 2004. gada 30. novembra sprieduma izriet, ka preces, kuras bija strīdīgo muitas operāciju objekts, atstāja Kopienas muitas teritoriju. Tāpēc šis preces netika slēptas no muitas kontroles un tātad nebija pakļautas ievedmuitas nodoklim. Tādējādi neeksistēja muitas parāds, kuru tai uzlikā Niderlandes iestādes un par kuru bija iesniegts pieteikums par to atlaišanu, kas bija izskatīts Apstrīdētajā lēmumā. Šis apstāklis attaisnojot muitas parāda atlaišanu. Muitas kodeksa 239. pantā paredzētās procedūras piemērošanas priekšnosacījums esot iepriekš pastāvošs muitas parāds.

Pirmās instances tiesas vērtējums

- 165 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka Muitas kodeksa 239. panta un Īstenošanas regulas 905. panta normu vienīgais mērķis ir pie noteiktiem apstākļiem un, ja

nepastāv rupja neuzmanība vai jauns nolūks, atbrīvot uzņēmējus no nodokļu, ko tie ir parādā, samaksas, nevis principā konstatēt pašu muitas parāda prasījumu (Tiesas 1987. gada 12. marta spriedums lietās 244/85 un 245/85 *Cereal mangimi* un *Italgrani*/Komisija, *Recueil*, 1303. lpp., 11. punkts, un Tiesas 1993. gada 6. jūlijā spriedums lietās C-121/91 un C-122/91 *CT Control (Rotterdam)* un *JCT Benelux*/Komisija, *Recueil*, I-3873. lpp., 43. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā *Hyper*/Komisija, 98. punkts). Muitas parāda un precīzas summas noteikšana ir valsts iestāžu kompetencē. Taču pieteikumi, kas adresēti Komisijai, pamatojoties uz iepriekš minētajām normām, neatliecas uz to, vai valsts muitas iestādes ir pareizi piemērojušas materiālās muitas tiesību normas. Pirmās instances tiesa atgādina, ka šo iestāžu pienemtie lēmumi var tikt apstrīdēti valsts tiesās, bet tās var vērsties Tiesā saskaņā ar EKL 234. pantu (Pirmās instances tiesas 1998. gada 16. jūlija spriedums lietā T-195/97 *Kia Motors* un *Broekman Motorships*/Komisija, *Recueil*, II-2907. lpp., 36. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Hyper*/Komisija, 98. punkts).

¹⁶⁶ Nemot vērā iepriekš minēto, šis pamats jāatzīst par nepieņemamu.

¹⁶⁷ Pirmās instances tiesa uzskata, ka šīs lietas, kā arī dokumentu un lietas dalībnieku procesa organizatorisko pasākumu ietvaros sniegto atbilžu izmeklēšana ir sniegusi pietiekamu skaidrību un nav jāveic citi izmeklēšanas pasākumi, it īpaši — nav jāuzklausa prasītājas ieteiktie liecinieki.

168 Nemot vērā visu iepriekš minēto, prasība ir pilnībā noraidāma.

Par tiesāšanās izdevumiem

169 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājai spriedums nav labvēlīgs, tai jāpiespriež segt savus un atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus saskaņā ar atbildētājas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA
(pirmā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) prasītāja sedz savus, kā arī atlīdzina Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Cooke

García-Valdecasas

Trstenjak

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2005. gada 13. septembrī.

Sekretārs

H. Jung

Priekšsēdētājs

J. D. Cooke

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas	II - 3180
Kopienas tranzīta noteikumi	II - 3180
Noteikumi par ievedmuitas vai izvedmuitas nodokļu atmaksāšanu vai atlaišanu	II - 3185
Prāvas rašanās fakti	II - 3187
Attiecīgās Kopienas ārējā tranzīta operācijas	II - 3187
Administratīvais process	II - 3191
Process un lietas dalībnieku prasījumi	II - 3194
Juridiskais pamatojums	II - 3195
Par pirmo pamatu — ievedmuitas nodokļa atlaišanas procedūras un tiesiskās drošības principa pārkāpumiem	II - 3196
1. Par termiņa pagarināšanas nepazinošanu un tiesiskās drošības principa pārkāpumu	II - 3197
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 3197
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3198
2. Par to, ka lūgumi sniegt papildu informāciju netika iesniegti laicīgi	II - 3199
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 3199
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3201
3. Par novēlotu un nepilnīgu pieeju lietas materiāliem	II - 3202
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 3202
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3204
4. Par to, ka Nīderlandes iestāžu atbildes tika saņemtas ar nokavēšanos	II - 3209
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 3209
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3210

5. Par par to, ka Niderlandes iestādes FIOD ziņojumu iesniedza ar nokavēšanos	II - 3210
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 3210
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3211
6. Par būtisku kavēšanos pieteikuma par nodokļa atlaišanu izskatīšanā	II - 3212
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 3212
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3213
7. Secinājums par pirmo pamatu	II - 3214

Par otro pamatu — rupjas neuzmanības neesamību Muitas kodeksa 239. panta un Īstenošanas regulas 905. panta izpratnē

1. Par rupjas neuzmanības jēdzienu un būtiskiem kritērijiem tās pieļaušanas konstatēšanai šajā liktā	II - 3214
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 3214
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3216
2. Par reģistrācijas numuru neierakstīšanu T 1 dokumentu 5. eksemplāros ..	II - 3218
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 3218
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3220
3. Par muitas dokumentos norādītās saņēmēja muitas iestādes maiņu	II - 3223
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 3223
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3225
4. Par T 1 dokumentu 5. eksemplāra nosūtišanas veidu	II - 3227
— Lietas dalībnieku argumenti	II - 3227
— Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3229

5.	Par nepietiekamu informāciju par pircējiem	II - 3233
—	Lietas dalībnieku argumenti	II - 3233
—	Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3234
6.	Par cēloņsakarības neesamību starp atsevišķiem faktiem un prasītājai pārmesto rupjo neuzmanību	II - 3234
—	Lietas dalībnieku argumenti	II - 3234
—	Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3235
7.	Secinājums par otro pamatu	II - 3236
	Par trešo pamatu — samērīguma principa pārkāpumu	II - 3238
	Lietas dalībnieku argumenti	II - 3238
	Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3239
	Par ceturto pamatu — muitas parāda neesamību	II - 3240
	Lietas dalībnieku argumenti	II - 3240
	Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 3240
	Par tiesāšanās izdevumiem	II - 3242